

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 46.

Plymouth, Pa., d. 13 Lapkričio (November) 1901 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVI.

Rasiant apie permainą adresą
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą.
Dėl norinčių pamatyti mūsų
laikraštį siunčiame vieną numerį
dykai. Prenumerata turi būti iš-
virszaus apmokėta.

THE WEEKLY

„Vienybė Lietuvnikų“

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE \$0.25
ONE INCH ONCE \$1.00
ONE INCH, ONE YEAR \$10.00

all communications must be addressed

J. J. Pauksztis & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybė Lietuvnikų“ executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

JOB PRINTING in all modern languages.

„Vienybė Lietuvnikų“

Išveina kožną Seredą, Plymouthe

KAS TUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2,00
Į UZMARĘ..... \$3,00

APGARSINIMAT.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00

Viena eilutė smulkiom raidėms 25c.

Už colį vieną sykį garsinant \$1,00

Pajieszkvojimai: už vieną sykį 50c

Du sykius garsinant 75c.

Tris sykius (už vieną dolerį) \$1,00

Pinigai kitai nesistunczia, kaip tik per MONEY ORDER, o registravotose gromatose ant szito antraszo:

J. J. Pauksztys & CO.

224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

Max Reese & Co.

109 E. Main str.

Plymouth, Pa.

Didžiausia ir geriausia avalines, kurpių ir batų krautuė viešam miestė.

Žemiausios prekės!

Star Drug Store.

kampus Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

Parduoda gerai sutaisytas gyduoles ir chemizkus dalykus. Gerą muilą, szepteczius, szukas ir t. t. Perfumas ir didelę daugybę visokių mažmožių. Czysta arielka, vynai ir kitoki gėrymai vartojami kaip vaistai.

Daktaru receptai sutaisomi kogeriausiai.

W. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siunčiam pinigūs greitai ir pigai.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigūs priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

Didele krautuė

IR KARZIAMA

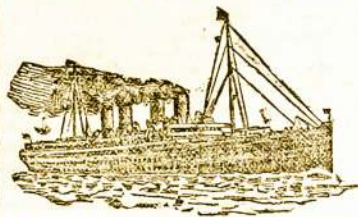
Kas nori gero tavco gauti ir skanaus gėrymo ragaut', tegul atsilanko pas

Joną Žukaucką
Plymouth, Pa.

Telefonas 309 — 2 S. S.

P. V. Obiecinas,

1118 Carson str. S.S. PITTSBURG, PA.

Parduodu Laivakorte ant visokių linijų ir siunčiu pinigūs į visas dalis svieto. Dovernastis (pavedimus rasztu) atlikimui reikalių su Maskolijos valdzia. Iezmainau visokius pinigūs ant amerikonziskų ir t. t. Darau speorgėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių dalykų. Jeigu kurį atkolivneį užlaikytų kastlegarnėje, tegul szauktiasi prie manęs, o aš jį izliuosuosiu. Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o be to užganėdinti.

Juozas B. Dainis

107 Hill Side & Northampton st.

WILKES-BARRE, PA.

Užsidėjo naują Salooną, kur galima iszsigerti skanaus alaus ir užsi- rukti kvepentį cigarą.

W. Matusевичius.

Uzdėjam krautuė visokių tavorų kaip ant tai: marezklinų, kalnerių, naktalų, petnezių, visokių skrybėlių, pagal madą overkotų marezklinų ir dar kitokių daiktų. Teipogi laikau ir kriancziszką szapą, siuviu drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai jeigu einat pas žydą, gerlaus eikit pas savo tautietį 112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

NEIKITE PAS SVETIMĄ

bet pas

V. SAVA

13 Canal Street,

WILKES-BARRE, PA.

Degtinė ir Alus kviecia lietuvius.

Priegtam nusiunčiu pinigūs į Lietuvą ir parduodu laivakortes ant greicziausių laivų.

Daugiau kaip 30 metus iszmeztintasi
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir visokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szviežių mėsą, kiau- lieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukti, deszų visokių galima gauti dideliu pasirinkime.

teipogi užlaikau mil- tų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt

yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už pigesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas

Ad. Adžgaucka
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth.

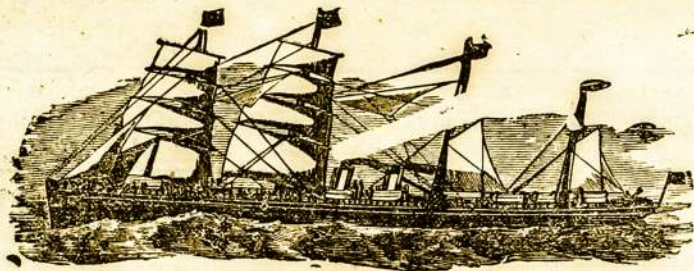
Daktarka. Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church uleczių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
etidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą priežiūrą.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dudu jums zinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visų greicziausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susiszekėti lietuvizškai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožu apsiejome teisingai. Teipogi pardudame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į depositą bankos ir mokam po 3% procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir viszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir iszimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Lietuvizskas ir Lenkiszkas **Kromas** visokių szviežių tavo rū. Taipogi parduda szipkortes į visas dalis svieto, ant greicziausių ir drucziausių laivų. Iszmaino visokius pinigus, o ir musiuozia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
 NANTICOKE, PA.

Griacziausiai iszgydo visokias ligas
Dr. J. Szlupas
 Telephone 4373. 421 Penn. Ave.
 Scranton, Pa.

ADRESAI
 CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS
 MYLĖTOJŲ“ DPAUGYSTĖS.
 Prezidentas — V. Daukszys
 332 Catharine st. Philadelphia, Pa.
 Sekretorius — A. Ilgunas
 440, 3-rd. Ave. — Homestead, Pa.
 Kasierius — A. Olszewskis
 60 Sub-Sta. Chicago, Ill
 Knygius — N. Olszinskas
 825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

Raczius.
 Jonas Derius nupirko vežimų darymo szapą ir dirba visokius vežimus, kereczius ir boges, ir taiso. Teipgi ir maliavoja kuogeriausiai. Tautiecziai norėdami naujo kokio vežimo arba norinti pataisyti sugedusį, kreipkitės pas savo tautietį, o busite užganėdinti ir atsakantį darbą turėsite, negu pas svetimtautį.
J. Derius
 178 E. Main st. Plymouth, Pa.

„LIETUVA“
 Nedelinis Laikrasztis iszeina kas pėtnyczia Chicagoje ir paduoda žmonėms svarbiauses ir teisingiauses žines isz Amerikos, Lietuvos ir viso svieto. „Lietuva“ paduoda naujausias politiszkas žines, tai yra, apie krutėjimą žmonių visuose krasztuose svieto, visose vieszpatystėse, apie jų darbus, uždarbius, naujausias iszradimus (iszmislus) ir t. t. Kas „Lietuva“ skaito dasizinos apie viską, kas tik sviete darosi, apszivies ir iszmoks žmoniszka pasielgti.
 „Lietuva“ kasztuoja ant metų \$2.00, ant pusės metų \$1.00. Pinigai tur but užmokėti isz virszaus.
 Užsiraszdami ir pinigų siusdami adresuokite teip:

A. Olszewski.
 924 33-rd. st., Sub-Sta. 60
 CHICAGO, ILL.

AGENTAS
 assekuravojimo NAMŲ ir vieoktų DAIGTŲ nū gnieis
GEO. GWILLIAM, agentas.
 Main str. Plymouth, Pa.

Skaityk su atyda!

Firmas Lietuvizskas **BRVCHAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriausė ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ. Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė prozky.
 Todėlgi perkantieji ir pardavejai (karceziamnikai) visados reikalaukite Lietuvizskos

alaus: — viena jog yra ir geausis o alus, antra teip darydami suszeipsi aavo Vientauczius lietuvius.

**POLISH--LITHUANIAN
 BREWING CO.**
 DANVILLE, PENN., A.

6 West Main st. — tai yra mus numeris. 100 centų nupirka daugiau mėsos mus krautuvėje, negu kokioj nors kitoj mieste. Kodel? Mes perkame už pinigus ir parduodame už pinigus, už tai niekur neprakiszame. Neprasykite pas mus barguoti. NUMAZINTOS PREKES MUS MESOS KSAUTUVE 6 W. Main st. Plymouth. Pa.

**Apszvieta ir Mokslas
 už pigiause preke.**

Biblija arba Rasztas Szventas Seno ir Naujo Testamento, vokiszkas drukas, puikiamė apdare \$5.00
 Naujas Testamentas, lietuvizskas drukas, puikiamė apdare \$1.00
 Budas Doro Pasilinksminimo Laisvose Valandose \$1.00
 Lietuvizskas laikrasztis, nedėlis, ant pusės meto \$1.00
 Kaip matote, viskas sykiu kasztuoja \$8.00, bet dabatės atiduodu tą viską draugia kaip yra augszciaus minėta, tiktai už \$5.00. Skyrium neparduodu nieko isz szito suraszto, kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikrasztis ant pusės meto duodu viena isz szitu trijų: 1 Vienybę Lietuvnikų, 2 Lietuva 3 Lietuvos Koznas pirkėjas szios mano ofertos, turi tiesą pasiskirti sau vieną isz augszciaus minėta laikraszczių ir sykiu su steliunku tur daneszt man laikraszcziuo vardą.
 Kas nenori arba negali atsiusti pilnos sumos pinigų y. \$5.00 sykiu su steliunku, tas tegul siunzia \$1.00, bet nemažians, o kitus \$1.00 damokė ant expreso priimdamas pirkini. O jeigu kas neiszlitenka iszduoti \$5.00 ant karto, tas tegul susideda su drangu per puse, o abudu džianga is pasinaudoje isz szitos mato ofertos.
 Lietuviai, naudokitės isz szitos telp gausios progos, nes szia oferta padariau tiktai vien dēlei jusų labo ir tiktai ant trumpo laiko.
 Pinigus reikia siusti per Money Order, arba registravotol gramatol. Adresuokite sziteip:
M. Mockus, Bx 54, Detroit, Mich.

ST. LOUIS CHICAGO
 THE HANDIEST AND BEST WAY TO HANDLE A PAN IS BY THE HANDLE.
 The Handiest and Best Route between the PAN-AMERICAN EXPOSITION and NEW YORK is the
Lackawanna Railroad
 For information, Rates, etc., address
 229 BROOKWAY, N. Y., 229 MAIN ST., BUFFALO, 103 ADAMS ST., CHICAGO, EIGHTH & OLIVE STS., ST. LOUIS, 26 EXCHANGE PLACE, N. Y.
 T. E. CLARKE, Gen'l Superintendent.
 T. W. LEE, Gen'l Passenger Ag't.
 B. D. CALDWELL, Traffic Manager.

ADRESAI
Susivienyjimo L. A. virsz.
 Prezidentas — M. Totorius,
 1 Willow str., Plymouth, Pa.
 Vice-preziden. — V. Kaunas,
 Box 211, Newburyport, Mass.
 Sekretorius — T. Astramskas,
 112 Monroe str. Philadelphia, Pa.
 Kasierius — T. Pauksztys,
 123 N. Main str., Pittston, Pa.
 J. Kazakeviczia,
 1150 Wyomint Ave.
 Pittston, Pa.
 K. Unika,
 1112 Moyamensing Ave.
 Philadelphia, Pa.
 Užveizėtoju knygyno — V. Daukszys,
 766 S. 2nd str. — Philadelphia, Pa.

PERŽVALGA.

— Laikrasčiai pranešė, buk ties Vytesbe vilkai papiovė vienu sykiu 23 žmones. Tam vargiai galima tikėti, o vienog ta aplinkybė davė progą tulam Chicagos angliskam laikraščiui užsipulti ant Rusijos valdžios už tai, kad ji ne išnaikina Lietuvoje vilkų. Parupo yankees'ams svetimas kailiu, tik ne iš tos pusės. Tegul kas iszvaro isz Lietuvos arszesnius vilkus, ką dėvi žvaigždes, galiunus ir ordenus; tuos, ką siurbia kraują ne 23, bet pusketvirto milijono žmonėms. Bet tuos dvikojus vilkus amerikiszki laikrasčiai moka tik girti.

— „Goniec Polski“ praneša, kad gale rugsėjo mėnesio taikėsi nužudyti žinomą kraugerį, žandarų rotmistrą Vonsiackį, kurs anais metais siutė po Senapilės, Vilkavisztkio, Naumiesczio ir Kalvarijos pavietus, paskui tapo iszkeltas į Krasnojarską (Siberijoje), o isz tą vėl atkeltas į Liepoją. Žmogui, kurs kėsinosi užmuzzi Vonsiackį, pasisekė isztrukti.

— Rusiszkos valdžios budičiai dailiai sergti prusziską rubežių. Į Lietuvą grįžo slap-tai du žmonės; viens isz jų turėjo su savimi \$750 ir auksinį laikrodį. Pervesti juodu per rubežių apsiėmė pats rusiszkas kareivis. Bet atsivedęs tuodu pakeleiviu ant žydiszkjų Viztyczio kapinių, kareivis atėmė nuo jų pinigų ir vieną žmogų pakorė, palikęs jo kieszeniuje 50 rublių. Kitam pasisekė isztrukti ir pabėgti.

— Pernai rudenį Prusuose suskaitė visus gyventojus; isz suraszų matyt, kad Tildės mieste yra 34,539 gyventojai, tarp kurių 16,478 vyriszkių ir 18,061 moteriszkių; skaitliuje vyrų parodyti ir 1890 kareivų. Pagal tikėjimą, gyventojai skaidosi sziteip: 32,375 evangelikai, 859 katalikai, 74 menonitai, 244 baptistai, 727

žydai, 47 liuoso tikėjimo, 15 netikėlių, 19 nepridavusių savo tikėjimo ir 179 szejp visokių tikėjimų. Katalikai turi Tildėje lietuviszką bažnyčią, kurioje maldos ir apeigos atliekamos lietuviszkai ir vokiszkai.

— Ragainės paviete (Prusų Lietuvoje) yra 54,123 gyventojai abiejų lycių, ir visokio amžiaus; tarp jų 26,091 vyriszkos, o 28,032 moteriszkos lyties vpatos. Pagal tikėjimą, jie skaidosi sziteip: evangelikų 52,785, katalikų 520, kitų krikščionių 390, žydų 423 ir netikėlių 5. Katalikiszkos bažnyczios tam paviete nėra, o žmonės atsiekia Tildę su dvasiszkais reikalais.

— Lumpėnuos, Prusų Lietuvoje, kasdami žemę pamatams, atitiko daug senoviszkjų liekanų. Tarp jų yra bronzinės apyrankės, apikaklės, sagtys. Profesorius Bezenberger, zinomas lituanistas, spėja, kad tos liekanos siekia Rymiszkos imperijos gadyne. Atitiko teipgi daug urnų (puodų), kuriuose seniaus laidodavo numirėlių pelenus.

Su Diev!

Iszkeliaudamas Europon ir palikdamas redagavojimą „Vienybės“, laikau už savo pareigą sudėti karszą padėkavonę visiems savo draugams, sandarbininkams ir pažįstamiems, kurie isz savo pusės rėmė tą darbą, kuriam asz buvau pasiszventęs. Tūniu viltį, jog ir ateinanziam laikė tautiečiai neiszszizadės teippat elgtis.

Parodos reikaluose sekretorystę apėmė nuo dabar dr. J. Szliupas. *Petras Mikolainis.*

Isz Lietuvos.

Senapilė. Pirmą dieną Sekminių pasirodė apygardėse ir paczioj Senapilėj atsiszaukimai „*Kas tur ausis-teklauso*“.

Buvo iszlipinta po visą miestą, ant visų gatvių ir net ant bažnytelės. Baisus buvo iszgastis davatkų, kurios tą viską vadino szventvagyste, perzengimu Dievo ir bažnyczios prisakymų. Na, kaip jie galėjo drįst teip padaryt? — kalbėjo davatkos tarp savęs. Ir skubiai apsiruosuzios atsineszė kelis viedrus vandens ir su peiliais draskė atsiszaukimus. Ir tik tasyk nudžiugo, kada visus nudraskė. O kitą dieną kunigėlis Senkauckas (jenerolas) iszbarė isz sakyklos tuos eretikus, kurie kelia ranką pries valdžią, uždėtą paties Vieszpaties. Prie lango internato buvo teip prilipdyta, jog galima buvo skaityt isz vidaus. Pons Stalckis, garsus Senapilės gimnazijos sekretorius — sznipas, priszokęs greit, nulupo atsargiai ir susiglamžęs nulėkė pas direktorių. Matyt, norėjo parodyt savo gudrybę ir pasiszventimą carui. Acziu tokiems ponams Stalckiams, sargių gimnazijos, ir davatkom, atsiszaukimai ilgai nepabuvo.

Pajevonys, (Vilkav. pav.). Pajevonio aplinkėse pasklido lapeliai: „Tėvynė pagelbos szaukias!“ Žmonėms jie atnesza didesnę naudą, negu anie lipinamieji atsiszaukimai: szitie eina per rankų rankas, o anuos tankiausiai bijosi skaityt ir greitai nulupinėja. Dabar isz nežinių randa koksai dedė arba dėdienė tuos lapelius, perskaito ir kitam duoda pasiskaityt. Ant virszaus lapelių spaudytom literom paraszta: „perskaitę duokit kitiems! Nedraskykite!“ Ir szitie keli žodžiai tankiai padaro savo — sulauko žmogų nuo draskymo. Su tokiomis pat užraszais pradeda vaikszechioti pas mus po žmones ir knygu tės, ypacz „Genių Dėdė“ ir „Smertis“. Jaunesniems jos labai patinka. Labai stebisi, kas galėjo teip gerai „iszdėt“ viską.

Dar pridursiu. Knygutes reikia pirma duot apdaryt, o paskui leisti į svieta. Žiūrėkit, neužmeskit visai ir lipinimo atsiszaukimų — žinot, kaip bijosi jų policija, o jug anausti jai nereikia duot!

— 8 Liepos iszmėtyti buvo lapeliai: „Tėvynė pagelbos szaukias!“ Kriukuos, Sziaulių pav. ir jų apielinkėse; 12 Liepos — Meszkucziuos (Sziaul. pav.) ir Josvainiuos, Kauno pav.

Krata ir arezstas. Eriogalos par. Kauno pav. Pradžioj Liepos Eriogalos pristavas su savo pagelbininkais krėtė pas ukininką Kavaliaucką. Rado kelėtą lietuviszkjų knyglių avilyj paslėptų. Kavaliaucką arezstavo ir jis sėdi dabar Kaune kalėjime. Sako, buk apskundę jį, kad knygas lietuviszkas skaitas; kiti vėl sako, kad nedori žmonės įkiszto jam į avilį knygas ir policiją užvedė. 18 Liepos buvo atvažiavę į Eriogalą Kauno pusprokuroris ir žandarų apicieras liudininkų tyrinėti. *Pilypas.* (Isz „Ukininko“)

Krakiai, Kauno pav. Musų parapijoj ypatingų naujie-nų szį syki nėra. Oras be galo geras, dėlto žmonės dirba laukuose, kiek įgalėdami. Vienas vargas, jog czia truksta darbininkų, nes daugumas vyrų, ką tikę į darbą, iszkelia-vo į užmares arba į Prusus, kur darbas daug kart geriaus apsimoka.

Pusė Rusijos skundziasi ant bado, bet pas mus, garbadie, derlė teip gausi, jog žmonės tik dziaugiasi: ziemkencziai rugiai ir kviecziai labai gerai uždėrėjo ir vasarojus neprastas. Viena, kad sziuosmet pievos menkai želė, stokuojant lytaus; ukininkai vietomis skundziasi pritrusią paszaro gyvuliams ir dėl tos priezasties reikėsią pigiai iszparduoti gyvulių dalį rudens laiku.

Mūsų ukininkai menkai dar išmano apie vedimą ukės: laiko daug pievų, iš kurių mažas pelnas, ypacz atsitikus sausmečziui.

Vienog, apleidę ukininkystės dalykus, gretisimės prie tautiszkų reikalų. Musų parapijoje pradeda placziaus gyvuoti lietuvystė; atsiranda, ypacz tarp jaunųjų, nemažai vyrų, kurie su pilna sumone triusiasi ant lietuvystės labo. Pirm trumpo laiko, czia mies-telyj, o net ir kaimuose viesz-patavo lenkiszka kalba; o apie darzininkus, tai nėra ką nė kalbėti, — jie ir dabar lenkiszka tebeveplioja. Taigi dar reikia nemažai darbo, idant tą viską atitaisyti. Geri palinkimai apsiraiszka pirm viso ko pas mokintuosius vyrus. Sztai vienas daktaras, pirm negu vesti už moterį tulę lenkiute ar sulenkėjusia lietuvaite, privertė ją pirma išmokti lietuviszka ir dabar tuose namuose kalbama ne kitaip, tik lietuviszka. Kitas daktaras, parvažiavęs į savo tėviszkę, gydavo dovanai ligonius ir duodams receptus, raszydavo juos grynoje lietuviszkoje kalboje; aptiekoriui tai labai nepatiko ir jis įskundė daktarą valdžiai. Primįsiu czia teipgi apie vieną mokiną lietuvį, baigusį mokslus Maskvoje, kurs apsigyveno ant ukės; jis nori tokiu budu atneszti savo žmonėms daugiaus naudos, visame juos pamokindamas. Ir teisybė, kiti ukininkai pramoko nuo jo daug gero.

Turiu czia paminėti, jog ne nuo seniai mūsų bažnyčioje visos apeigos atliekamos lietuviszkoj kalboje. Klebonas buvo iš pradžių priesizngis, bet turėjo pasiduoti prakilnesniųjų parapijonų įtekmei.

Teip viskas ant svieto kyla augsztytyn. *Vabalas.*

Tilžė. Rusiszki parubežiniai kareiviai perszovė lietuvį

Juož Mackevyczią, grįžtantį į tėvynę iš Amerikos. Mackevyczia buvo išsimokinęs darbą spaustuvėje Prusuos ir paskui atkeliavęs į Ameriką, kur jis dirbdavo teipgi spaustuvėse. Dabar jis norėjo atsilankyti pas tėvus ir gimines, bet einant jam slapta per rubežių, tapo sunkiai perszautas ir atsisveikis su gyvastim.

Kupiszke, Vilkmėrgės pav. Esu gavęs nuo savo giminaičių keletą laiszkų, kuriuose apraszytas tenykszczių žmonių padėjimas. Žemės vaisiai parsiduoda už geras prekes, teip jog žmonės galėtų vidutiniszka gyventi, kad ne visoki paszaliniai išzeidimai. Pirmucziausiai, Kupiszkenai muryja bažnycią, labai didelę. Ta bažnycia įvarys juos į neiszbredamą vargą. Pilnalaukis ukininkas turi įmokėti ant metų 10 rublių bažnytynigijų, o be to dar 3 dienas ant sąvaitės eiti darban su arkliais. Pusininkai ir darzininkai atlieka bažnytinę pareigą pagal savo turta.

Lietuvoje žmonės esti dabar didelęj priespaudoje, dėl visokių sukylimų, bado ir karės su Kiniais; be pavelyjimo negali nė iš namų iszeiti. Tai asesorius, tai ispraunykas nuolat szaukinėja pas savę. Be to dar dideliais ponais Lietuvoje stotisi valszių rasztininkai, uczteliai, uriadninkai ir žandarai; žmonės negali atsi-kratyti nuo visokių bausmių; tai už kelius, tai už nepribuimą pareikalavus į urėdą, tai už neleidimą vaikų į mokslynyczią. O tų jug toks davalas, kad jeigu nepaklausysi kokio niekso uriadninko, arba neužlankavosi jį, tai jis gali daug visokių painių pridaryti.

Prie to viso, lietuviai dideliai niekinami. Atėjus į valszciaus rasztinyczią kokiam puslenkiui arba burliokpalai-kiui, vadina juos už gročių, so-

dina, priima meiliai. Arba paczioj bažnyčioje toki uriadninkai ir pisoriai su paczomis apstoja sieną tiesiai už Dievo sosto, o zakristijonas paduoda kedes ir anie sėdi, tartum velnio rozės, szalia kunigo per isztisas miszias.

O mūsų pavargėliai lietuviai klupo ant kietų szaltų grindų po 2 ir daugiaus valandų.

Ant miszių ateina ir koki 2—3 žandarai, kurie riogso, lyg pagalį prariję, ir dairosi, ar nepamatyts kokios mergaitės turint naują knygele, o uriadninkas teipgi iš augszto žiuri, kad užtikti koki „szaltinuką“.

Vargas ir didelis vargas mūsų Lietuvoje! Merginos, jaunikaicziai ir seni žmonės, turėdami kokią maldaknygę, negali ramiai bažnyčioje pasimelsti; kitos vynioja knygas į skepetaitę, kad nevydono akys nežiurėtų, kad ji nauja. Sakko, krikščionys esą prispauisti Kinuose, arba Turkijoje. Europos tautos bėga su ginklais rankose juos vaduoti. O tuotarpu Lietuvoje lietuviai-katalikai yra sunkiaus kankinami, negu krikščionys stabmeldzių szalyse. Mes jau negalime nė Dievą garbinti iš savųjų knygų, nes už tai caro budeliai mus baudžia.

Kada-gi nelaimingoji Lietuva, nusikratysi tą baisų nezmoneiszka jungą, kuris be mielaszirdystės spaudžia tavo žmones? 19^o101. *J. Szlapelis.*

Isz Londono.

Silvertown'e, Londono priemiestyje, yra į 50 lietuviszkų namų, o gyventojų tų iš viso gali priskaityti 200 su virszum. Vieni dirba cukraunėje, kiti akmenų darbavietėje, treti stiklo dirbtuvėje, vel kiti gazo fabrike, o likusieji išsisklaidę po sodos fabriką ir kitur. Czionykszcziai lietuviai susidraugavo į vieną ben-

driją po vardu „Polish Club“, prie kurios priguli teipgi daugybė angliczių. Priezastis to, dėlko jie prasimine „polish“, o ne lietuviszku kliubu, visai nežinoma ir nesuprantama. To kliubo sąnariai turi mažai numanymo apie savo reikalus, todėl jo stovis, o po draug ir pelnas, priguli ne visai draugijai, bet vienam p. Januszai. Kas sąvaitė įtaiso kliube szokamus vakarus, ant kurių susirenka apszčiai lietuvių. Tankiai atsitinka, kad pusėtinaį įszunta ir susivaidyja, išz ko paskui kyla didelė neapykanta.

Anais laikais žmonės buvo pradėję skaityti lietuviszkas knygeles ir laikraszcius, o keletas buvo net užsiraszę sav yvairius laikraszcius, bet atsiradus kun. Szlamui, viskas pasiliovė; nežinia, turbūt persigando pragaro, ar baisių kunigo pamokslų. Mat, ir czia jau žmonių ausyse perdėm skamba „socializmas“, „ateizmas“ ir kitoki, žmonėms nepažįstami, vardai. Kunigas baugina, kad „su bedieviais (teip Szlamas pravardziuoja skaitanczius lietuviszkus rasztus) nesusieikite ir nepriimkite jų į savo namus“.

Laikas jau butų silvertown'ieciams susiprasti. Jug jus turite lietuviszkus savo vardus, gimėtė ir augote brangioje mūsų tėvynėje Lietuvoje; ar pritinka-gi jums vadinti savo kliebą „polsku“ kliubu? ar galima daleisti, kad jus pravardziuotų nebutais vardais „socialistų“, „atejistų“ ir dar kitokių? Skaitykite lietuviszkus rasztus, dirbkite kiekvienas visų naudai: viens — visiems, o visi — vienam. Nežiurėkite kunigėlio draudimų ir pravardziavimų, nes patys matote, kad mes, lietuviai, esame be mokslo nupuolę dvasiszkam, doriszkam ir medegiszkam stovyje. Jau girdime — Lietuvoje pats caras nepriveikia lietuvių ir neatgrąšina jų nuo

skaitymo ir lavinimosi. Tai toks isztvirkęs kunigas ypacz negali mums nieko padaryti.

Matome, kaip mus iszjuokia kitos tautos, tik ką nesuprantame jų kalbos. O, vienog, ar mūsų kunigelis ką sako priešz tai, kad mes esame iszjuokti ir paniekinti?

Kunigas neyra tokiu szventuoju, kaip jis pats nori jums įkalbėti. Kad jis gavo kiek daugiau už mus pasiekti mokslo, tai tegul jis dabar pamokina mus iszminties ir gražių darbų. Bet jis verczia viską savo, o ne visuomenės naudai, dėlto mes patys per savę stenkimės pramokti skirt piktą nuo gero. O tai atlikti galime tik skaitydami naudingus rasztus. —

Perkuno sunus.

Politiszkos žinios.

Amerika.

Reikalai su insurgentais eina ne geryn, bet blogyn. Tulas kapitonas Rowan raszo savo pacziai į Ameriką, kad toji karė su pilipinieciais vargiai susilauks galo, jei valdžia nepripazis jiems liuosybę ir savistovumą. Ne vien ant kitų tolymesnių salų, bet ant paties Luzono susekta, kad gyventojai taikosi užpulti ant amerikiečių isz netyčių. Tas pat dedasi ant visų salų, ypacz ant Cebu, Samar ir Bohol. Amerikiečiai smarkauja ir kerszja gyventojams. Ant salos Samar majoras Waller užpuldinėjo po dusyk, 7 ir 8 lapkričio; ant pilipiniečių pulko; 2 amerikiečiai krito, o insurgentų zuvo 26 vyrai; isz piktumo maj. Waller liepė sugriauti 70 namų. Ant salos Leyte gen. Smith apstatė prieplaukas, kad negalima būtų pristatyti salos gyventojams maisto; krasztiečiai, jei nepasiduos, tai turės numirti badu. Uždrausta teipgi vežti ant salos kokius — nebuk tavorus, kad žmonės visai sunyktų. Ties miestu

Catbalogan, ant salos Samar, lieutenantas Gaujot užmusė 25 pilipiniečius ir sulyginso su žeme 175 jų gyvenimus.

Toks karės vedimas yra tikrai barbariszkas. Anerikiečiai užsipeinys per ją tokią pat gėdą, kokią jau yra užsipelnę anglai Pietinėje Afrikoj. Nėra ko dyvytis: Dėdė Samas su John Bull'iu jug vienos veislės.

Rytinė Azija.

Rusija buk apreiskzus Kinų valdžiai, kad ji pasilaikysianti sav Mandžiuriją ant visada. Prieszinasi tam viena Japonija, o kitos vieszpatystės turbut bijosi prasidėti su Rusija.

Garsingasis Kinų ministras Li-Chung-Chang, praminatas kiniszkuoju Bismarkiu tvirtai pasiprieszino užgriebimui Mandžiurijos; jis paraszė protestą priešz Rusijos pasielgimą ir nuneszė jį rusiszkam pasiuntiniui Lessarui, kad jis nuraszytų apie tai kitoms vieszpatystėms. Lessar atžulai atmetė Li Chung-Chango reikalavimą, per ką senasis ministras, susikrimtęs, apsirgo ir 7 lapkričio rytą pasimirė. Numirėlį aplankė visi pasiuntiniai su didele garbe. Vyriausiu ministru į velionies vietą paskirtas gubernatorius Wang-Shen-Shao.

Pietinė Aprika.

Daug blogo susilaukė anglai isz karės su burais ir daug nukentėjo gėdos, o dar daugiau paniekinimo isz visų žmonių pusės. Dirstelkime pagal kalendorių, kaip dalykai ejo: 11 spalnio 1899 m. buvo apszaukta karė; po metų 1 spalnio 1900 m. angliszkas ministras Chamberlain, kurs po teisybei tą karę užkurė, sakė: „dabar, pasibaigus karėi, mūsų tauta suprato, kaip toji karė buvo mums sunki!“ Po ant-rų metų, 8 spalnio 1901 m., lordas Roberts, buvęs vyriausiu

siu anglų vadovu, su nusiminimu kalbejo: „asz szirdingai geisečiau, kad toji karė būtų jau pasibaigus... Vienog, dabar dar asz turiu praszyti savo tautos, kad ji turėtų didelę kantrybę...“ Nuo savęs galime pridėti, jog szia valandą karė užėmė didelį plotą, pasiekė net marių krantą, o net pacziam Kaplende lordas Kitchener apszaukė kariszką padėjimą.

Isz paszėlimo anglai nezino jau, nė ką daryti ir pradeda elgtis jau visai kudikiszkai. Ana, Maresburgo sudas Kaplende sudyjo kelias merginas, nuo 15 iki 20 metų amžiaus, už „nepriderantį pasielgimą ir kalbas, isz iszniekinimą angliszkos karunos ir už ardyimą vieszos ramybės“: mat, merginos bucziavo burų kariauninkus, sziems einant per Maresburgą. Sude buvo klausta, ar merginos pirmos pradėjo buczuoti burus, ar burai merginas? Bet to niekas pasakyti negalėjo. Vienog, sudas pasodino visas „kaltininkes“ ant 30 dienų į kalėjimą.

Net patys angliszki laikraszciai, kaip „News“ Londone, sako, kad anglai, teip kankindami burus, užsipelnys ant amžių juodą garbę. Tie 100,000 burų moterų ir vaikų, ką suvaryti į anglų stovykles, mirszta szimtais ir anglai giriasi, kad nepalikis nė vienos gyvos ypatos.

Negana to: lordas Kitchener suėmė ir iszvarė isz Pietinės Afrikos anglietę paną Hobhouse, kuri, atsilankius tose stovyklose, apraszė laikraszcziuose visą teisybę (žiarek 44 num. „V.“ „Burų moters — karzygės“).

O anglų reikalai eina vis blogynu: Kitchener szaukte szaukiasi pagalbos isz namų ir valdžia tuoj siųs į Afriką 4000 kareivių isz Anglijos ir viena jocių pulką isz Kanados.

Dalis darbu.

Pittsburg, Pa. „Monongahela River Coal & Coke Co.“ uždarė 4 lapkričio 15 savo kasyklių, per ką liko be darbo ir duonos 10,000 kalnakasių. Priezastis ta, jog nusekus upei, laivai su anglimis negali po ją plaukioti. Jei lytaus nebutų dar 14 dienų, tai parsieis uždaryti ir kitas kasykles, o tada dar 7000 žmonių liktų be darbo. Tas upės nusekimas blogai atsiliepė ir ant kitų dirbtuvių; teip plieno fabrikuose darbą didžiai trukdo vandens stoka.

Pittsburg, Pa. Plieno dirbtuvės varė pereitą spalio mėnesį darbą teip sparcziai, kaip niekad. Viena firma „E. Thompson Steel Works“ Braddocke pagamino 65,200 tonų plieninių sztangų; o niekada ji neiszdirbdavo daugiau per 62,000 tonų ant mėnesio. Duquesne plieno dirbtuvė vėtoje paprastai iszdirbamų 34,000 tonų padarė pereitam mėnesij 45,000 tonų.

Hazleton, Pa. Telegrafistai ant geležinkelio „Hazleton & Mahanoy“ ir „Lehigh Valley“ gavo nuo kompanijų padidinimą algos: nuo \$2,50 iki \$10,00 kas sąvaitė. Paczios kompanijos susiprato, kad už tokį sunkų darbą, kurį žmonės atlieka su visu atsidėjimu, priguli pakelti uždarbį. O jug tai joms nė nesunkiai pareina.

Fall River, Mass. Pirm kelių sąvaiczių, savininkas medvilnių dirbtuvių, M.C. Borden pridarė czia daug truckszmo, isz savo valios pakėlęs darbininkams mokestį ant deszimtos dalies. Ant jo užpuolė kiti fabrikantai, kurie padidiniui mokesties prieszinasi. Ir sztai dabar Borden apsakė darbininkams, kad jis grįsz prie senosios mokesties nuo 18 lapkričio ir numusz tuos 10 procentų.

Scranton, Pa. Strytkarių darbininkų straikas vis

tęsiasi. Paskutinėse dienose buvo kas padėjęs ant vėžių dviejose vietose eksploduojančias bombas, nuo kurių du karai nukentėjo.

Pittsburg, Pa. Lango stiklų dirbtuvės pradėjo dirbti nuo 2 lapkričio; jų darbininkai yra susivieniję į „Federation“, kuri skaito 2,200 sąnarių ir dailiai surėdyta. Pacijos kompanijos dabar gerinasi stiklo pustoju, pavara pargabentus tyčia iš Belgijos pustojus ir užmokėję \$500 baudos; be to kompanijos padovanojo darbininkams 5000 savo akcijų. Matai, kada darbininkai moka tvirtai pasistatyti, tai ir trustininkai bijosi jų.

Scranton, Pa. 5000 darbininkų iš kasyklių „Temple Iron Co.“ užtraikavo 6 lapkričio 8 shaftuose, dėlto, kad kompanija buvo bereikalo pavarius nuo darbo 50 kalnakasių.

Chicago, Ill. Maszinų fabrikantas R. Tarrant praszė sūdo, kad išduotų jam „injunction“ ant straikuojančių maszinistų; vienog, sudžia Chetlain nutarė neduoti injunction; jis sako, būtų reikalas išduoti, jei darbininkai keltų ermyderį, o jie to nedarą; sergėti-gi dirbtuves jie gali.

Irvin, Pa. Naujose plieno dirbtuvėse „Eleonora Steel & Iron Co.“ darbai prasidės nuo naujų metų.

New Castle, Pa. Cziornyksztė „Forge & Bolt Co.“ stato naujas dirbtuves, kuriose prasidės darbas po naujų metų.

New York. „Pocahontas Co.“ pirkio pietinėse valstijose didelius žemės plotus su anglies sluogsniais; rengiamose tų kasyklėse ras darbą iš pradžių 500 žmonių, o vėliaus bus vietos dar 2000.

Naugatuck, Conn. Gumos dirbtuvėse darbai eina gerai. Kiekviena mergina, jei moka angliską susikalbėti,

tuoj gauna vietą — mokintis dirbti guminius czeverykus; izmokus mergina gauna nuo 8 iki 16 dol. kas savaitė. Vyrų į tas dirbtuves mažai priima, o kas dirba, gauna po \$1,50–2,50 už dieną.

Isz Amerikos.

Teisybė virszum.

New Yorke miestą valdė ikziol baisi organizacija, vadinama „Tammany Hall“, kuri visokiais budais apvogdavo miestą ir skriausdavo gyventojus; visi miesto valdininkai, kaip lygiai policija, buvo tos bandos rankose. Paskutiniai rinkimai padarė galą tai anarchizškai valdžiai, apie kurią pastorius Parkhurst teisingai pasakė, jog ją greičiaus vertė pasodinti į elektriską kėdę, negu Czolgoszą. Geresniejie valstiečiai, nepaisydami sziyky partijų, stojo į kruvą ir aprinko miesto mayoru Seth Low'ą — žmogų, kurs be abejonės laikysis teisybės ir tvarkos. Kitus augsztesniusius urėdninkus iszrinko teip-gi isz skaitliaus prieszininkų „Tammany Hall“. Dabar į 40,000 Tammany urėdninkų turės eiti szalin.

Vienog, nors mes raginome lietuvius reikale paduoti balsą už Seth Low'ą ir pasilieka prie to pažvilgio ir dabar, bet negalime neuztėmyti vieno dalyko. New Yorke buvo ir yra social-demokratiskoji darbininkų partija (Central Federated Union), kuri teip gi laikė savo susirinkimus, norėdama nuverstį „Tammany Hall“. Ant susirinkimo darbininkų partijos buvo pakviesti ateiti visi kandidatai į mayorus. Bet atėjo tik vienas social-demokratų kandidatas, o Shepard (nuo Tammany Hall) ir Seth Low visai nepasirodė. Matai, darbininkų balsas jiems nieko neatstovi. O jug ant darbininkų laikosi visa szalis! Kad darbininkai sueitų į vienybę ir

susipratimą, tai galėtų tuoj nugriauti tų pasiputėlių galybę.

Apsunkina ateivystę.

Vyriausias emigracijos komisorius Powderly iszleido naujus padavadyjimus, kurie susiaurina ir be to sunkią ateivystę. Kadan-gi tula emigrantų dalis atkeliauja per Kanadą, tai Powderly įstatė Kanados miestuose tam tikrus komisorius, kurie peržiuri ateivius; kam nori, tam komisoriai duoda pavelyjimą pasilikti Amerikoje, o kam nenori — tą siunczia atgal į Europą kompanijos, kuri atvežė keleivį, kasztu. Už patį pavelyjimą reikia mokėti nuo kiekvieno emigranto po dolerį, kuriuos komisoriai atima nuo kompanijų.

Republikonams nepasisekė.

Mūsų paviete (Luzerne county) paskutiniai rinkimai republikonams labai nepasisekė; į pavieto valdininkus, kaip tai sudžia, szeriaf, kontrolierį, rekorderį, koronerį ir inžinierių, iszrinkti tapo demokratai.

Darbininkų skaitlius.

Prie kasimo anglių dirba Amerikoje 401,220 kalnakasių. Visam sviete kasikų anglių esą 2,500,000; tarp tų ketvirta dalis vienoje Anglijoje, butent 603,000.

Roosevelt elgiasi vyriszkai.

Visi labai nusitebėjo, kad prezidentas Roosevelt paskyrė į Wilmington mokeszių izdininku žmogų, kuris yra prieszininku tenykszčio gazo karaliaus Addicks'o. Mat, prie McKinley'o Addicks, po Mark Hannos globa, darydavo tę, ką tik norėdavo; tę buvo susidariusi tokia szalka, kaip New Yorke Tammany Hall; dabar tai szalkai ir pacziam gazo karaliui Addicks'ui parėjo galas. Jei prez. Roosevelt ir toliaus teip elgsis, kaip ikziol, nepai-

sydamas partijų ir galinczių, tai darbininkai gali tikėtis teisybės ir sav.

Popieros dirbtuvės.

Suvienyntose Valstijose iszdirba per metus 2 bilijonu ir 700 milijonų tonų popieros (1 tona sveria 62 pudu).

Isz anarchizmo — bznis.

Perdėtinis slapeziosios policijos Rob. Pinkerton teip-gi pakėlė balsą priesz anarchizmą ir sako, kad jo isznaikinimui reikia pasamdyti miestuose daugiaus detektyvų. Žinoma! p. Pinkerton tada pasamdys savo policiją ir turės isz anarchizmo gražų pelną (Pinkertonio policija yra privatiszka). Labiausiai Pinkerton norėtų, kad Lattimer'io atsitikimai atsinaujintų kuotankiausiai.

Anarchija.

Tammany Hall vogė New Yorke, kiek norėjo; o sztai pasirodo, kad Brooklyne 600 merginų-mokintojų nuo birželio mėnesio negavo dar nė po centą algos!

Nedabrendęs Salamonas.

Sudzia Chetlain Chicagoje nutarė, kad pacziai nevalia skųstis, jei ją vyras musza; girdi, kad jau nuolat kankintų ir davesių iki sunkiai ligai, tai sudzia maloningai priimsias ir skundą ir persiskyrimo maldavimą.

Dekavonės diena.

Prez. Roosevelt paskyrė dekavonės dieną ant 28 lapkričio, ragindamas žmones dėkavoti Dievui už visas malones ir gėrybes. Kad prez. Roosevelt galėtų ir norėtų uždrausti visokiems Morganams, Schwabams, Carnegiems gundyti Dievą ir žeišti jo įstatymus, tai nebūtų reikalo nė melsti nuo Dievo atleidimo, Darbininkai priversti ne vien prakaitą lieti turtinczių naudai, bet ir mels-tis už juos.

Iš lietuviškų dirvu Amerikoje

New Britain, Conn. - Lietuviški fėrai šv. Andriejaus parapijoje užsibaigė 27 Spalnio pobaznytinėje salėje. Buvo prakalbos, kurias laikė pp. K. Kazemėkas ir J. Tareila iš Waterbury'o.

P. Kazemėkas, pirmutinis užėmęs balsą, nurodė apszvietimo naudą ir tuos budus, kokiais mes galime tą apszvietimą įgyti; apszvietę mes neleisime, kad mus kas vergtų ir skriaustų ar tai dvasiškai, ar medegisškai.

Antras kalbėjo p. Tareila, kurs apipasakojo lietuviškos tautos praeitį, apie lietuvių vienybę, troškimą liuositybės. O sziadien, pažvelgus į mūsų brolius, reikia tik nusistebėti: nė vienybės, nė supratimo bendrių reikalų. Teip išsisklaidę, mes negalime atlikti nė menkiausio veikalėlio nė savo, nė tautos naudai. Paskui skaitė išz nu. 42 „Vienybės“ paisyšinėlį „Burukas bugnininku“. Ant galo, ragino lietuvius prie blaivystės, nurodęs, kokią praiszią daro mums įpratimas į gėrimą.

Prakalbos tikrai užganėdino klausytojus, kurie apdovanojo kalbėtojus gausiais delnų plojimais; ne išz vieno veido veržėsi džiaugsmo spinduliai, girėdint, kad mums netruksta rimtų remtojų tautiškų ir draugijos reikalų.

Gaila tik, kad mūsų broliai ne visi moka prideranciai elgtis susirinkimuose. Tie, kurie pravardziuoja kitus bedieviais, patys elgiasi bedievisškai. Vieną karsztą „dievoczių“ pats kunigas turėjo išz vadinti priverstinu budu išz sales. Bet kiti, ypacz „bedieviai“, užsilaikė labai ramiai ir gražiai.

Mums butų didelis džiaugsmas ir nauda, kad mūsų klebonas tankiaus rengtų tokius balius su prakalbomis.

Bernelis.

Chezenne, Wyo. Rodosi Vakarų szalis gerai zinoma, bet atvaziavus czion, pasirodo didelis skirtumas, nekaip rytuose. Wyoming'o valstijoje nedaug gyventojų; išz viso koki 400,000, o tuotarpu ji ar nebus didesnė už kitas valstijas. Didžiausias joje miestas Cheyenne, kuriame yra 12,000 gyventojų. Wyoming'e dažniausiai gali gauti vietą ganymui galvijų arba avių, o szejp darbų czia visai mažai. Szitoj valstijoje lietuvių visai mažai. Nukeliavęs į Glen Rock, radau tėtis lietuviszkas szejmynas, bet visi jie kas-zin kodėl surusejė, kalbasi tarp savės tik rusiškai. Apie lietuviszkus reikalus czia nėra ką nė užsiminti; tik vienas lenktus Adam Radziewicz paaukavo 25 centus, vadindamas savę lietuviu. Ar jis moka lietuviszkai nežinau, bet lenkiszkai jis padainavo apie Lietuvą keletą giesmelių, kaip tai: „Wilija, naszych strumieni rodzi-ca ...“ ir kitas.

Czia oras sveikas, dienomis szilta, naktimis szalta, lytaus nebuvo isztisus metus, per tai czia niekas neauga, apart pelnyų. Už tai czia nestokuoja stirnų, briedzių, meszkų, vilkų, o jau zuikių — tai be skaitliaus ir visai nebailus, nors lasda muszk.

Siuncziu savo pažadėtus 50 ct. ant stipendijos, o teipgi tuos 25 ct., ką paaukavo lenktus. *K. Rutkauskas.*

Stomerville, Pa. Musų miestelyj yra pusėtinas lietuvių burelis, kursai skiriasi į tris dalis: vieni garbina savaip Dievą, kiti, kaip jaunumenė, szejp linksmias, o tretieje mėgina szj-tą padaryti sav ir kitiems gero.

Tie, ką vadina savę „dievoczinis“, slankioja daugiausiai po karcziamas, prisidėję pilnus kisenzius akmenų, ir tyko, kad kokį „bedievių“ apdaužyti. Czia paduosiu vieną atsitiki-

mą: 6 diena Špalinio, keli vyriszkiai sustoję kalbėjo apie dvasiškų vadovų pasielgimą ir nevisus jų darbus pagyrė, teisingai iszrasdami, jog jie ne teip elgiasi, kaip mokina. Vienas išz tėtis stovinczių atsiliepė: „ar tu supranti, kaip jie elgiasi? ar tu radai tokį rasztą?“ Kiti, matydami jo neiszmąnyną, nutylėjo ir nepriesztaravo. Bet ansai „dievoczius“ savo nedovanojo: landžiojo po visas karcziamas ir pliauskė visiems: „kas skaito knygas ir laikraszczius, tas nepripazista nė Dievo, nė tikejimo“. Tas nedabrendėlis nepakilo ant tiek, idant atskirti alaus stiklą nuo maldos, ir nepazista to geresnio Dievo, prie kurio iszmintingesni smelkiasi.

Vienog, tie tamsunėliai turi virszų, nes juos kunigas myli, o kitų neapkcenzia; myli delto, kad jie duoda ramiai savo vilnas kirpti.

Sziame miestelyj daugiaus karcziamų, nekad reikia; visos jos, kaip įmanydamos, rupinasi padaryti geresnį reikalą ir isztraukti išz žmonių kisenzius kuonodaugiausiai penktukų; kiti saliuoninkai prasiimanė net laikyti karcziamoje merginas, kurios greicziaus priviliotų mėgstanczius links mai pagrirsnoti. Jos, mat, prie darbo nelinkusios, tai apsiima kvankseti saliuone, padidindamos boso pelną.

Negaliu nepaminėti apie tą neva balių, kurs czia buvo laikytas 2 Lapkriczio; užsukęs tyczia pažiūrėti, pamacziaus sveczius szokinėjant, sukibusius po keturis; visa „salė“ galėjo iszneszti 12 pėdų ilgio ir 8 plozio. Tai grazi szokimo vieta! Žmonės vienus tik juokus daro.

D. S. Vargdienis.

Scranton, Pa. Kituose Amerikos miestuose lietuviszkoci jaunuomenė daug augsczius stovi už musiszkę. Perskaiczius laikrasztį, net džiaug-

smas žmogų ima: rengia balius, teatrus, dainų vakarus; kiti turi įkūrę ir vakarines moksłaines. O mums, seranton'ieccziams, visko to stokuoja, ypacz paminėtos moksłainės. Pas mus toks žemas apie viską supratimas, jog daugumas bijosi paimti knyga į ranką, nes, esą, girdeję bažnyczioje, jog visoki rasztai iszvarą išz proto ir stumią į prapultį. O, mat, karcziama tai mieliausias daigtas; nedovanai musų klebonas sakė, kad ir iszszirgęs rektum, tai nuo saliuone neatgrasintum.

Sztai vienas lietuvis J. A., ką uždirdęs, viską pragerdavo; nuogi vaikai, nedavalgę, po gatvės bėgiodavo, rinkdami plutas. Dabar žmogus susirgo jau nuo trijų mėnesių ir moteriszkė turi eiti per žmones. Ligonio nenori nė į ligonbutį priimti: sako, tu jau 15 metų Amerikoje, o niekad neesi mokėjęs taksų. Kas-gi dabar liekti vargszei moteriszkei su septynetu vaikų?

Sztai dar atsitikimas. Motina siunczia pustucreizį metų kudiškį su dinerke alaus parneszti; beneszant alų, užbėgo trukis ir nukirto vaikui kojas.

Vėl vienas karsztas katalikas, užėjęs į žydo saliuoną, prisimaukė gužutės ir pradėjo apasztalauti. Jis emė žydui prikaiszioti, kodėl ans ne katalikas ir kalbino atsiversti. Žydas išz pradzių gražumu prasžė paliauti zaunyjus ir nesztis namon. Bet tas naujasis apasztalas dar labiaus įkiro žydui, kurs emęs iszstumė jį per duris; puldamas, žmogus iszsilauzė koją ir dabar guli ligobutyje.

Tai, mat, ką padaro toji baimė skaitymo, kurią nori žmonėms įvaryti tuli skelbtojai.

A. Bakunas.

Nashua lietuviams. Atvaziavus man į miestą Nashua 1899 m., atradau į 200 lietuvių, neturinczių nėjokios orga-

nizacijos; mūsų žmoneliai prastai nemoka pažvelgti ant ateities; teip ir szito miesto lietuviai vien muszė boles po karcziamas ir gerė alų. Pradėjus man isz lengvo aiszkinti apie tautiszkus ir draugijos reikalus, pradėjo jauni vyru- kai mastyti apie paszelpinę draugystę, nors neiszmanėliai tą uzmanymą isz pat pradzių peikė; vienog, draugystė tapo įsteigta 3 Spalnio 1899 m., o 6 Vasario 1900 m. susitvėre ir kuopa T. M. D. isz 19 sąnarių; tame pat tarpe sukolektavota per virsz \$20 ant lietuviszko skyriaus Paryžiaus parodos ir ant kankintinių; szį pavasarį ant uzmanyto laikr. „Ereedom“ surinkta į \$10, ant mirusio pavasarij Svirskio į \$100. Tai vis geri ir grazus darbai, bet reikėjo ant to paszvesti laikas, deginti akis, o ir gerklė džiuvo nuo paaiszkinimų.

Buvau kalbėjęs apie įsteigimą knygyno, bet daugumas nusidavė kurcziais ir gal pa bugo, kad reikės ant sąvaitės užsimokėti koks deszimtuks, taigi ant pasimokinimo ir pralavinimo savo proto gaila 10c., o tik viena diena policija isz lietuviszkų kiszenių 18 vyrų iszkrėtė \$262 su centais; o kiek pavieniui įneszė į policijos kasą?

Szelpiamoji draugystė neva gyvuoja ir dabar, bet jos gyvenimas menkas; iszskiriant kelis vyrus, nieks isz draugų nesistengia suprasti įstatų ir naudingumo tos draugystės, kuopa T. M. D. teipgi apleista, dėl 60c. ant metų; mat, gaila tų 60 centų, nes už juos nieko daugiaus neduoda kaip tik knygutes!

Lietuviai įtalpa knygg neropi,
Jis bijo veinió, kur gal tų tupi:
O kad isztruktų isz kaliniu tokų
Lietuviams pridribtų blėdzų visokių.

Ne dyvai, kad 650 metų atgal teip sakė, bet dėlko sziądien mes bėgam nuo szviesos? Asz supratau nekurių mislį, jog skaitydams žinisi daugiaus, bet pastosi nekataliku. Tai neteisybė, geriaus žinoti ir

suprast, kas baltam sviete darosi ir kaip rėdosi visos karalystės, ne kaip buti paniekintam nuo visų, ar tu vadjiesi kataliku, ar kitokiu. Paveisdui statau jums lietuvius, dirbanczius W. D. Brackett szopoje, kurie moka žydui už davimą darbo nuo \$10 iki 15. Dėlko-gi katalikai-lietuviai negauna nuo žydu po tiek dol., duodami jiems darbą? Už tai, kad žydas yra iszmingesnis ir gudresnis. Taigi matom, kad mokslas yra reikalingas. Asz jusų naudai dirbau pagal savo iszgalę, nesziau į jusų namus szviesą, knygutes visokio turinio, vienog ne norėjot pirkti ir jų skaityti; raginau užsirasztyti laikraszczius, — gailėjotės \$2,00 ant metų.

Mieli broliai Nashua'iečiai! turit draugystę ir kuopą T. M. D. nors mažą, stenkitės jas padidinti, patraukdami nesu- prantantesnius brolius, tverkite darželį, arkit, akėkit ir ravėkit, nes tai yra jusų, o jus darbas atnesz gausingą vaisių; teipos-gi viens kitą paraginkit ir užsiraszkykit laikraszczius, prisipirkite knygučių, ne užsiganėdindami vien maldaknygėmis. Apsiskaitę jus suprasi, kas yra geras ir blogas, tai yra mokėsit atskirti baltą nuo juodo, nesiduosit savę visiems skriausti ir pastosit gerais katalikais ir lietuviais.

A. Ramanauckas.

So Boston, Mass. Skaitydamas laikraszczius, niekur neužtikau praneszimo apie mūsų apielinę, o ypacz apie czionykszczių lietuviszkų kriauczių judėjimus.

Jau nuo seniai buvo kalbėta apie kriauczių straiką, bet pirmutinį žingsnį padarė preseriai tik 3 spalnio, pametę darbą; tą pat dieną sustraikavo visi lietuviszki kriaucziai. Straikuotojai, eidami nuo vienos szupos prie kitos, stabdė darbus ir tokiu budu jų skaitlius kas valanda augo. Gana buvo

atėjus į szopą, pasakyti: „straikas!“ ir visi, kaip vienas metė darbą ir prisidėjo prie strai-kuojanczių. Pirmą pasiprieszini- mą atitikome vienoj žydisz-koj szopoje, į kurią buvo pav- vadinta ir policija; tacziaus ir tų greit žmonės susiprato ir pristoj prie mūsų. Žydas isz- piktumo nežinojo, ką daryti, ir užsispyrė vesti visus pas uni- jos prezidentą. Prezidentas iszbarė kriauczius, ypacz lietu- vius, už tai, kad be žydiszkos unijos žinios jie užstraikavo; sako, tik preserių straikas esąs apszauktas, o kriauczių ne. Bet gi tą pat vakarą ir ant ry- tojaus ir žydai laikė susirinki- mą, kur nutarė apszaukti strai- ką ant viso Bostono miesto. O kur ras dirbant, tai visus isz- vaikyti, kad ir su prievarta. Tokiu budu, straikas stoji ant tvirtam pamato. Bet kada strai- kuotojai buvo susirinkę į sve- tainę ant rodos, jie iszgirdo, kad pats unijos prezidentas dirba szopoje. Visi susirinku- siejio nuėjo į tą szopą ir, teisy- bė, rado visus dirbant. Strai- kieriams norint įeiti į vidų, ant durų sustoję italai ir italės su žirklemis ir peiliais. Lietuviai, vienog, pasirodė gana smar- kiais ir nieko nežiurėdami, įsi- veržė į vidų. Italai prasitrau- kė priesz lietuvius, nė nemė- gindami durti, ir tuoj patys prisidėjo priestraiko.

Tą pat vakarą buvo kriauc- zių susirinkimas, ant kurio kalbėtojai iszgyrė lietuvius, kaipo smarkiausius kovotojus už straiką ir unijos reikalus.

Po kelių dienų kontraktie- riai jau pradėjo rasztytis ant unijos reikalavimų; žydeliai pasiraszė pirmi, bet tarp lietu- viszkų boselių atsirado keletas, kurie prieszinosi tam ir suszau- kė kitą susirinkimą; tų jie kal- bino darbininkus grįžti į darbą be pasiraszymo; tie begėdziai net siulė duoti kelias baczkas alaus darbininkams. Vienog, darbininkai stacziai pareikala- vo nuo boselių pasiraszymo, o

paskui, praszalinę juos isz sve- tainės, vieni sav svarstė savo reikalus. Buvo nutarta drucziai laikytis isz vieno ir visiems paduoti vienodus reikalavimus.

Tokiu budu, darbininkai isz- laimėjo: 9 darbo valandas vie- toje 10 ir pakėlimą mokesties pagal darbą; be to dar, nepri- gulintiejie į uniją darbininkai negali dirbti tose szopose, kur dirba unijonistai.

M. Mockapetris.

„Tevynei“.

Tarpe patėmyjimų, tilpusių 42 „Tėvynės“ numeryje, teko man užtikti straipsnelį, kuria- me neskupus ant negrazių isz- mislų autorius, pasityczioda- mas isz Kaz. Ivanaucko ir M. Daukszos korespondencijos (42 „V.“ num.), be jokio rei- kalo užpuldinėja ant „Vien.“ Redakcijos, buk ji aną kores- pondenciją pati pramanius. Mat, esą, jis gerai pažįstas M. Daukszą, kaipo prastą žmogų- lį ir gerą kataliką, kurs teip rasztyti negalėjęs.

Teisybė, esu asz ir prastas žmogus ir geras katalikas; dėl- to tai negaliu daleisti, idant, neva iszjuokdami manę, užme- tinėtų Redakcijai nebutus daigtus arba darkytų jos var- dą vieszai per laikraszczius. Redakcija pildė tik savo už- duotį, o sykiu ir pareigą, tal- pindama mūsų balsą, — ko per sziuos metus nedaro viena „Tėvynė“. Asz užtikrinu, jog K. Ivanaucko ir M. Dauk- szos vardai buvo po korespon- dencija, — ir man rodos, kad nėjokia redakcija nedrįstų naudotis svetimu vardu, negut tik tokia, kuriai M. Dauksza rodosi teip prastas, jog pave- lys skėlbtį neteisybę.

Asz tik vienu dalyku norė- cziau iszteisinti „patėmytoją“, kad jis tik pagamino straips- nelį, o mislis buvo nuo kito, „pažįstancio“ dalyką.

Teipgi bėreikalo prikiszta p. A. Levioniui; jam nereikė- jo buti nėjokiu narsunu, idant

pamesti Rymo katalikų Susiv., kur jį įrašė prieš norą, jam besergant, o sugrįžt į Tautiszką Susivienijimą. P. Levionis nenustojo katalikystės, kurios Tautiszkas Susivienijimas visai nedraudžia, nors jį „Tėvynė“ su sesutėmis visaip pravardžiuoja. Ar ne laikas būtų dirbti visiems savo darbą be vaidų ir laukti pagyrimo už to triuso vaisius?

M. Dauksza.

Redakcija nuo savęs gali tik pridurti, jog „Tėvynė“ priklausioja mums tai, ką tik ji pati, regis, skaito už galimą daigtą. Mes neiszižadame redaktorizkos tiesos ir priderystės — szvelnyti tarpais korespondencijas pacizame jų izguldyme, bet fabrikuoti jas pavadame kitiems. Jei mes talpintume visas gautas korespondencijas arba jei tulas iz talpinamųjų paliktumėme tokioje formoje, kokioje jos rasytos, tai „Tėvynė“ mažai iz to galėtų pasidžiaugti: ji izgirstų, ko negirdėjus. Musų patarimai vargiai reikalingi „T.“ redakcijai, bet jei ji labiau prižiūrėtų savo pacios rasztus, tai jai tas iszeitų tik ant gero.

Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

Minersville, Pa. 13 kuopa.

Marė Kaminskienė
Jonas Sinkevyczius
Kazys Mažeika
Katrė Junevycziėnė

Antanas Balanavyczius

Plymouth, Pa. 6 kuopa.

Augustas Vyszniackas
Alena Vyszniackienė
Motiejus Astramskas.

So. Boston, Mass. dr. Vytauto.

Juozas Grybas
Antanas Pralgauckas
Juozas Pralgauckas
Jonas Mockevyczia
Antanas Augstaitis

New Britain, Conn. 26 kuopa.

M. Mažeika

Westville, Ill. 18 kuopa.

Edvardas Zanievskis

Edwardsville, Pa. 1 kuopa.

Juozas Balanis
Aniele Ražanskienė

Pittsburg, Pa. nauja 40 kuopa

Jonas Kazlauckas
Ona Kazlauckienė
Petras Brėksztas
Ona Brėksztienė
Juozas Maskaliunas
Stasys Dominaitis
Antanas Patkauskas
Izidorius Kvedaras
Petronė Kvedariėnė
Antanas Vėczkys
Mateuszas Urlakis
Kazys Kaptarauckas

Vyriausybė 40 kuopos

Jos. Maskaliunas prez.

M. Urlakis sekr.

J. Kazlauckas kasier.

Lawrence, Mass. dr. Lietuvos

Sonų nauja 41 kuopa.

Jonas Arlauckas
Antanas Szimkonis
Mikas Paltanavyczia
Kajetonas Szėkis
Jurgis Eskis
Franas Szėkis
Ambroz. Szėkis
Jonas Smoleitis
Mikas Kundrietis
Povylas Razgevyeczia
Katrė Szėkienė
2-tra Katrė Szėkienė
Politas Krukonis
Tam. Bartvardas

Vyriausybė 41 kuop. d. L. Sun.

Jonas Arlauckas prez.
Ant. Szimkonis vice-prez.
M. Paltanavyczia fin. sekr.
K. Szėkis protok. sekr.
Jur. Eskis kasier.

T. Astramskas

S. L. A. sekretorius.

Stovis kasos Susiv. L. A.

Į m o k e j o :

Kuopos

South Bridge, Mass.	1,00
6 Plymouth, Pa. Dauk.dr.	4,00
26 New Britain, Conn.	2,00
33 S. Boston, Mass. Vyt.dr.	7,50
1 Edwardsville, Pa.	3,50
18 Westville, Ill.	6,00
40 Pittsburg, Pa.	12,00
Buvo	\$951,05
Viso	\$987,05

Kasier. *T. Pauksztis.*

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Pittsburg, Pa. Musų kuopa laikė 3 lapkriczio savo susirinkimą su prakalbomis. Pirmsėdis p. Urlakis, atvėręs susirinkimą, prakalbėjo trumpais, bet aiskiais žodžiais apie tautų ugį ir jų kilimą, ragindamas lietuvius nepasilikti kitų užpakalyje. Paaiszkinęs draugystės siekius, kalbėtojas ragino visus, kaip vyrus, teip ir moteris, inftis prie skaitymo gerų rasztų ir laikraszczių, nes tik apsiszvietę, mes galėsime pakilti ant tokio laipto, kokį jau yra pasiekusios kitos tautos.

Antras kalbėjo p. Paulekas. Iz jo žodžių, nevisai aiskių, galima buvo numanyti, kad jam nepatinka socializmas ir socialistai. Nupeikęs kun. Miluką ir Vytauto mokslo draugystę, p. P. užbaigė kalbą. Trezczias kalbėtojas S. D. priminė klausytojams apie dabartinį Lietuvos kilimą, apgailystaudamas, jog tauta lyg skiriasi į dvi dalis; paminėjo apie Lietuvos vargus senovėje, kaip ją skriaudė nekaltai vo kiecziai, gudai, o ypacz lenkai; kaip lenkai, prapuldę savo žemę, ir mus įbraidino į naujas nelaimes; ragino lietuvius bendrauti su politikiszkas draugystes, kaip lygiai neužmirszo paraginti tautieczius, ypacz moteris, raszytis prie T. M. D.

Prisiraszė naujai septyni sarnariai, tarp kurių tijs moters ir viena mergina. Sekretorium aprinktas S. Dominaitis, Allegheny, Pa., 1436 Adam st. Užbaigus T. M. D. reikalus, pp. Urlakis su Kazlaucku ėmė kalbinti susirinkusius raszytis į Tautiszką Susiv.; czia pat įsiraszė 12 sarnarių, užsimokėdami po 1 dol. Pradėjus raszytis, smarkiojo kalbėtojo p. Pauleko tik padai užszvietė.

S. Dominaitis.

Elizabeth, N. J. Meldziu patalpinti „V.“ szitą mano atsiliepiamą. Tapęs izrinktu T. M. D. knygium, asz prispirtas esu apreiksztis, jog negaliu pildyti tos priderystės ir turiu nuo jos atsisakyti. Praszaui savo draugų atleisti man tai, bet ypatiniai mano reikalai neduoda man iszpildyti visuomenės norą.

S. Makuuckas.

Apsaugojimas dantu.

Tulas dentistas (dantų daktaras) paduoda tokius 10 priksymų apie dantis:

1. Jei tav neisztenka gana laiko, idant prausti nors sykį ant dienos veidą ir burną, tai surask nors tiek laiko, idant iszplauti burną ir dantis.

2. Vaikus reikia pratinti plauti dantis nuo pat mažens; jei užleisi dantis jaunuose metuose, tai paaugus jau jų nepataisysi. Nemislykite, kad jeigu pieniniai (pirmieji) dantys apleisti iszpuola pas kudikį, tai jų vietoje iszaugs antrieji dantys sveiki. Jei buvo pagegėdę pieniniai dantys, tai bus pagegėdę ir antrieji.

3. Reikia sergėtis nuo saldumynų, kaip paaugusiems, teip ir kudikiams, kaip lygiai nevertoti perdaug lepių valgių. Juoda suziedėjus duona yra geriausiu daigtu, kurs sustiprina dantis ir neduoda jiems puti.

4. Dantis reikia valyti daugiausiai ant nakties; kas valo dantis tik rytais atikeles, tas uždengia szulini, jau vaikui jį ipuolus.

5. Geriausias budas valymo dantų — yra tai prastas trynimasis jų tamtikru szepetuku; ką tik pavalgęs, gali naudotis krapsztymui dantų ir szipulukai, bet atsargiai.

6. Pardavinėjami aptiekose, druzgztoriuose skystimai, kurie perspėja užsikrėtimą ir neyra szejp vodingi, o teipgi dantų milteliai, gali gerai tik-

ti, valant dantis szepetuku. Vienog, reikia saugotis tokių vaistų, kurie turi ypatybę suvopnyti dantis arba suezinti gliczią burnos ar dantų uodegę (skurutę).

7. Butų didziai naudinga, jei kiekviena ypata duotų dentistui nors sykį, arba du sykiu ant metų apziurėti savo dantis; tada kiekviens, ką-tik užsimesgę, ligos diegas butų prazalintas ir apsaugotų nuo vėlesnių skaudėjimų.

8. Suakmenėjusias vietas reikia tarpų tarpais paciziam nukrapstyti.

9 Jei kursai dantis arba pasilikę krumas yra pagedę, tai geriausiai iszyk juos prazalinti su dentisto pagelba.

10. Pati motina, laukdama kudikio, turi rupintis sudrutinti jo dantis; o tai motina gali atsiekti, skaniai ir atsakanziai valgydama esant neszczia; lygiai ir zindydama, motina turi maitintis kuongeriausiai. Geriausiu maistu yra tie dalykai, kurie turi savyje daugiaus vopnių druskų, kaip tai: pienas, kiausziniai, daržovės, vaisiai ir t.t.

Isz Kondratowicz'iaus.

Zinyczios iszgeso ant amžių tėvynė,
Bet nenusiminkie, tauta mus senoji!
Dievs kitą zinyczia, bet tavo krutinėj'
Tav meilę, tikėjimą vėl dovanoja.
Nors tavo auszrele, teip szviesią, raudoną
Tuo tarpu ir stelbia baisinga tamsybė,
Bet nenusiminkie: nuo dangiszko Pono
Ateina pas tavę skaiszcziausia szviesybė.
Į vietą Perkuno, kurs baisesi teip griauja
Griausmais ir nesykį žaibais tavę tranko,
Sztai Dievas, už tavę praliejo jis kraują,
Ir tav dar paduoda jis tėviszką ranką. —
Suklaupę po priegloba Tėvo žmonijos,
Lietuviai, ateikit, paliove dejavę,
Nuves jisai jus į krikščionių draugiją,
Nuves jus, laikydamas kryžių pirm savę.
Isz jusų pilių tegul varpo skambėjims
Nesz maldą pas Vieszpatį Didį ant ponų,
Po upių vilnis lai maldelių kuždėjims
Ir ore lai vaikszzcioja gymnas krikščionių.
O vieton dievukų, po jusų namelį
Tegul dar dangaus aniuolėliai lakioja,
Statykite kryžių ant kapo tėvelių,
O jiems bus linksmiaus atvangoj' amžinojoj'.
Sziądieną nedegina kruviną auką —
Sugriovė Kernavos garsingą zinyczia.
Į vidurius savo szią dieną jus szaukia
Senoji isz medžių krikščionių baznyčia.
Kas kartą po graszj naszlaitės sudėje,
Jus Dievui namus isz akmens pastatysit,
Prie darbo to szvento visi prisidėje,
Atnaujintus aukurus tuo pamatysit.
Ne kraujo aukų, bet szirdingo meldimo
Nor Tėvas — iszklauso jis savo vaikelių,
Czionai tik Lietuvos geresnį likimą,
Izmelsti galėsit, suklaupę ant kelių.

Sekupasaka.

Luzernes pavietas.

Vyriausioji Washington'o valdzia suskaitė pereituos metuos szitos szalies gyventojus, paskirszczius juos teipgi pagal amzius: 1) lankymo mokslinyczių (school age), 2) atlikimo kareivystės (militia age), 3) balsavimo tiesos (voting age); be to dar visuos atsitikimuos gyventojai skirstomi pagal paėjimą, tai yra: kiek czia ginusių (native) ir kiek svetur gimusių (foreigu).

Mokinimosi amžį priimta skaityti nuo 6 iki 21 metų, kareivystės amžį nuo 18 iki 44 metų ir balsavimo amžį pradėdant nuo 21 metų.

Paduodame isztrauką isz to suskaitymo, kuri apima Luzernes pavietą: ji gali mums pasakyti daug karczios teisybės.

Czia bus parodytos skaitlinės visuose pavieniuose miestuose, o gale padėtos viso pavieto skaitlinės.

Miestai:	Mokslu amžis czia gimimų		kareiv. am. czia svetur.		balsav. am. czia svetur.	
	vaikų-merg.	vaikų-merg.	svet.	czia svetur.	svet.	czia svetur.
Ashley.....	662	656	35	51	524	310
Avoca....	612	601	52	27	453	298
Edwardsville	577	648	257	177	290	1298
Freeland	877	884	72	79	703	480
Hazleton	2264	2450	137	145	2180	759
Kingston	480	558	108	66	494	451
Luzerne Borough	495	490	110	96	422	561
Nanticoke	1721	1747	549	404	722	1888
Parsons	400	558	34	37	309	230
Pittston	1825	1965	216	215	1801	1090
Plymouth	1958	2072	345	335	1328	1916
West Hazleton	376	399	71	56	242	341
West Pittston	811	874	121	90	875	425
Wilkes-Barre City	7668	8058	698	875	7219	3736
Isz viso pavieto	38655	39283	5781	4812	30587	27800

Isz viso pavieto 38655 39283 5781 4812 30587 27800 33590 36564

Nemokanczių skaityti žmonių vienuos Wilkes-Barre'uos, amžyje virsz 21 metų, priskaityta 995, isz kurių czia gimimų 154, o 841 gimusių svetur. Beto dar 45 isz nesimokinusių paeina nuo svetimtauczių tėvų; tai ir tie 45 puola ant svetimtauczių dalies.

Kiek yra Luzernes paviete lietuvių -- sunku susekti. Knygoje „Lietuviai Amerikoje“, su dideliu atsidejimu ir triusu sustatytoje *Jr. Jono* (ji dar neyra paleista į svietą), atitinkame szitokias zinas.

Hazletono ir Freelando apielinkese esama 965 lietuvių; Wilkes-Barre'o apielinkese -- 120 lietuviszkų szeimynų; Plymouth'e ir jo apygardese -- 262 lietuviszkos szeimynos; Pittston'e ir jo apielinkese -- 395 szeimynos. Priemus, jog kiekvienoje szeimynoje butų po 5 sznarius, gauname menamą lietuviszkų szeimynų skaitlių -- 970, arba 4850 ypatų. Be abejonės, nuo laiko rinkimo žinių tas skaitlius pasidaugino. Kaip nebutų, bet lietuviai, dirbdami isz vieno, galėtų atsiekti daug-daugiaus negu jie sziądien turi.

Mus, vienog, labiausiai uzima sziam dalyke kitokia mislis.

Isz suskaitymo matyt, jog balsuojanczių czia gimimų yra visame paviete 33,590, o svetimo paėjimo balsuotojų yra 36,564; taigi pastarųjų skaitlius pereina czia gimimus 2,974 ypatomis. Tuotarpu, visi pavieto valdininkai, nuo augszcziausių iki žemiausių, renkami tik isz czia gimimų anglų, airių ar wel-szių. Tai paeina nuo to, jog žmonės visai nežino, ant ko pri-

guletų balsuoti ir nestato savo kandidatų; o antra, svetimo paėjimo balsuotojai tankiausiai szalinasi nuo balsavimo. Mes neįsismokome buti tikrais valstieciais ir to savo neapsukrumo vaisius nukencziamo ant savo paczių sprando.

Paėmę perkratymui skaitlines, lietinczias mūsų miestą Plymouth, susekame pastebėtinai ir stacziai nesuprantamas prieszinybes. Svetimo paėjimo balsuotojų czia yra beveik dusyk daugiau, negu czia giminių (2424 priesz 1352); tuotarpu vaikų mokinimo amžyje czia giminiai priskaito szeszis syk daugiau, negu svetimieji (4030 priesz 680). Jeigu czia būtų parodytas skailius vaikų, einanczių į mokslą, tai tiktumėme ant jų, nes žinome, jog daugumas atėjūnų, tarp tų ir lietuviai, bijosi leisti vaikus į mokslinyczias ir vaikų auginimas ir mokslas prasideda ir pasibaigia ant gatvių, o paangus — saliuuose.

Toliaus, matydami, jog svetimo paėjimo balsuotojų yra kuone dusyk daugiau, negu czia giminių, stebėsimes, kodėl pirmieji neturi miesto urėduose savo žmonių, arba turi mažai? Net tokiam prastam dalyke, kaip paskyrimas laiszkanczių, kurs atsitiko szią vasarą, duria mums į akis: nežiurint ant to, kad czia didesnė pusė svetimtauczių, paskyrė į laiszkanczius tik anglus ir welszcius.

Lietuvių yra Plymouth, kaip paduoda Jr. Jonas, 173 szeimynos; nėra abejonės, kad ir balsuotojų atsiras tarp lietuvių nors pusantro szimto. Ar gi lietuviai negalėtų turėti miesto rodoje bent vieną savo dumczių (councilman), kurs reikale užtarty lietuvių reikalus?

Mės gužinėjame patamsose ir nesirupinam apie savo gyvenimo reikalus. Ar gi jau Rusijos terionas iszrovė isz visų lietuvių tą diegą, kurs dilgintų juos į vieszą darbą?

Szitie patėmyjimai tinka ir visoms kitoms lietuviszkom kolonijoms. —

Yvairios žinios.

Ką kasztuoja pataisymas žmogaus? Viens vokiszkas daktaras apskaitė, kiek reiktų padėti kasztų, idant pritaisyti žmogui prastotus sąnarius. Rankų pora su alkūnėmis, plasztaka ir pirsztais kasztuoja 700 markių (markė — 25 ct.); kojos su keliais parsieina į 560 mar.; nosis isz metalo kasztuoja nuo 320 iki 400 mark.; ausis padaro už 520 mark. porą; prie to ausys nesiskiria nuo prigimtų, jos turi bugnelį ir stiprintoją garso. Pilnas dantų įstatymas su platina kasztuoja nuo 160 iki 360 markių; pora akių parsieina į 120 mark. Tokiu budu, pataisymas kareivio, kuris būtų netekęs visų tų sąnarių, be kurių gali dar likti prie gyvasties, kasztuotų vidutinai 2,400 markių.

Girtybė ir džiovaligė. Szia-

dien jau yra iszaiszkintu ir neabejotinu tas dalykas, jog apsirgimas džiova (tuberculosis) priguli nuo to, ar žmogaus kune yra pagabi tam dirva, ar jis palinkęs tą ligą priimti. Toji dirva džiovos įsigusztavimui gali turėti visokį paėjimą: ji gali būti tėvų palikimu arba atsirasti po kelis syk atsikartojusio plauczių uždegimo, kaip lygiai perleidus sunkią influencą (gripą) ir t.t. Be abejonės, ir girtavimas turi artymą susikiszimą su džiovalige. Tulas prancuziszkas daktaras, vardu Lavarenne, paszwentė savo darbą isztiryimui, ant kiek alkoholis prisideda prie džiovaligės atsiradimo. Reikia zinoti, jog Prancuzijoje spirtiniai gėrymai vartojami yra labiaus, negu kitose Europos szalyse; teip, 1885 m. tų buvo iszgerta tik 57,732 hektolitrai absento (labai stiprios degtinės)

o 1896 m. iszgerta jau 182,565 hektolitrai (vienas hektolistras lyginasi '8 su viuszum viedrams). Be to dar daugybė absento iszdirbama namuose; teip, 1893 m., kaip apskaityta, po namus iszvaryta 600,000 hektolitrų alkoholio. Isz viso apskaitymo iszpuola, jog vienas prancuzas igeria po yvairiais pavidalais nuo 38 iki 40 litrų alkoholinių gėralų (nuo 3 iki 3¼ viedro). Dr. Lavarenne sulygino, pagal atskyrius departamentus (gubernijas), kaip daug suvartota alkoholio ir kaip didelis skaitlius buvo tų mirusių nuo džiovaligės. Isz tų sulyginimų aiszkiai pasirodė, jog tie du dalyku tyczia atliepia viens kitam. Juo daugiau kokiam departamente sunaudota alkoholio, juo didesnis tų procentas mirusių nuo džiovos. Dr. Lavarenne be to dar darydavo patėmyjimus ir pavienėse szeimynose, idant susekti tą girtybės susikiszimą su tuberkuliozu: visur pasirodė, jog labiausiai girtybė budavo pamatine džiovos priezastim. Tokiu budu, neliekti abejonės, kad girtybė gamina visų-pagabiausią dirvą džiovaligei.

Sztai, dar viena svarbi priezastis, idant visokiais budais prieszintis girtavimui.

Misijonieriui nepasisekė. Vienas misijonierius isz Szvedijos nukeliavo į Abisiniją (Afrikoje), kur jis ketino atversti žmones į „tikrąjį“ tikėjimą. Reikia, vienog, žinoti, kad patys abisiniečiai yra priėmę krikščionystę (Rytų o ne Rymo iszpažinimo); dėlto, Abisinijos valdžia leidžia pasavę tik tokius katalikiszkus arba protestoniszkus misijonierius, kurie geidžia krikštyti tų gyvenanczius žydus. Jeigu misijonierius verstų paczius abisiniecius į savo tikėjimą, tai be jokio iszsiteisinimo jį nuzudo.

Todėl, atkeliavus auamszvediszkam misijonieriui, jį tuoj suėmė ir pristatė vietiniam gubernatoriui. Szits gubernatorius buvo žinojęs apie Vokietiją, Rusiją, Italiją, Angliją ir Ameriką, bet apie Szvediją nieko nebuvo girdėjęs. Todėl jis nusiuntė misijonierių pas patį Abisinijos valdoną, Meneliką. Pabuvęs dvi dienas kalėjime, misijonierius tapo pristatytas į neguso (teip vadinasi Abisinijos karalius) dvarczių ir czia pats Menelikas, viduj augsztųjų savo valdininkų ir palydovų, pradėjo kvotimą atėjuno.

Negus ruscziai paklausė:

— Svetimas žmogau! iszkokios tu szalies?

— Isz Skandinavijos (Szvedija ir Norvegija) — atsakė misijonierius.

— Ko tu czion atėjai?

— Idant atversti į krikščionystę Abisinijos žydus.

— Gerai! — tarė Menelikas. — Pasakyk, per kokias žemes tav reikėjo eiti, keliaujant į Abisiniją?

— Per Vokietiją, Austriją Aigiptą ir Sudaną, — pasakė misijonierius.

— Ar gi tu Vokietijoje ir kitur nesutikai nė vieno žydo, kurį butum galėjęs atversti į krikščionystę? — paklausė Menelikas.

Misijonierius atsakė, kad tų jam neliepta buvo krikštyti žydus.

— Tai tu, — tarė tada Menelikas, — aplenkei visų szalių žydus ir atvykai czion, idant tik Abisinijos žydus atversti?

Pasakęs tai, negus atsigręžė į savo sargiją ir paliepe:

— Iszgabenkit szitą svetimzemię atgal isz mūsų szalies! Tegul jis pirmiaus atvercia į krikščionystę žydus ir stabmeldzius tose szalyse, kurias jis yra aplankęs; vaziuodamas į Abisiniją.

Isz visur.

Levo Tolstojaus rasztus persekioja ir Vokietijoje. Leipzige uždraudė ir atėmė nuo izsleistojo Tolstojaus rasztą „Gyvenimo prasmė“, dėlto, kad knygutėje yra patilpęs asztus Tolstojaus atsakymas rusiszkam Sinodui už izskeikimą.

Vakarinėje Prusijoje stoka darbų. Darbininkų susirinkimas spiria Danzigo bulmistrą, kad jis pradėtų kokius miesto darbus, idant darbininkai gautų uždarbį. Teippat ir Hamburgė miesto darbininkai padavė praszimą miesto valdžiai, kad parupintų jiems darbą.

Vokiszko kaizerio szirdyje atsiliepia kryziokų kraujas: jis teip godus kitų kraujo, jog ant medzioklės nuszovė per 2 valandas 122 girinius kralikus (truszkius), 2 fazanu, 1 zuikį ir 1 szarką.

Kaip žinoma, Rusijoje dabar bado metai; daug gubernijų neturi izs ko misti. Valdžia, davus mažą paszelpą, daugiaus neduoda, nes jai reikia pinigų, idant zudyti žmones svetimos szalyse (Mandžiurijoje). Žmonės izs bado sziausziasi ir varžosi tarp savės tomis menkomis grudų liekanomis, kurios dar jiems liko. Daugėl vietose atsitiko kruvinos musztynės, ypacz Saratovo gubernijoje. Iskiszko į musztynės kariuomenė ir praliejo daug muzikų nraujo.

Ant augszciausio visoje Europoje kalno Mont-blanc (Baltasis kalnas) įtaisė neseniai meteorologiszką observatoriją. Tas kalnas styro Szveicarijoje tarp Alpų kalnyno ir turi 4.810 metrų (2.111 sieksnių) augszcio. Buvo tai be galo sunkus darbas, kurį pradėjo prancuziszkas inžinierius Janssen dar 1893 m.; palraigė tą darbą szią vasarą.

ZEMIU DULKĖS.

APYSAKA,
lenkiškai parašyta M. Radzevydiūtės.

(Tąsa.)

Tarpu javų stovėdamas ir prastu liežuviu kalbėdamas, tas vyras, gražus ir poniškai apsidengęs, basas pajuodęs vaikišcias su škaplieriais ant menkai apdengtos trinyčiais krutinės, ir tas kudikis su storais lininiais marškinaičiais ir raudonu ant galvos čepčiuku, gamino keistą paveikslėlį, pilną priešenybių. Nieks, matydamas juos, nebutų pasakęs, kad ta pati grinčia juos gimdė ir užaugino. Mariuka, pamačius juos ištolo, suplojo rankomis ir atbėgo kvėpuojama, tai rėkdama, tai besijuokdama.

— O Jezau! . . . . dar išmesi mano paukštelį! — šaukė.

— Ar aš teip silpnas, ar gremėzdas? Miega, kaip lošyje, tik nuo mūsų raukosi. Pameitei jį ant lysios, tai paėmiau.

— Bus iš tavęs geras tėvas. Su vaikais apsieini, kaip geriausia nešiotė. Tik alkanas! Jeigu nori, tai parbėgsiu ir atnešiu šalto pieno. Ir teip duodi man šiadien dykauti.

— Pavalgysiu vakare, dabar prie dalgio! Atidavė jai vaiką ir dirstelėjo į darbininkes.

— Bijot jau, Roziuke, vokiško darbo! — sušuko.

— Ne. Išgalėsitė jus, išgalėsiu ir aš! — atsakė, stodama už jo.

— Iki vakarui nieks neišgalės! — įbruko Kristupas. — Audra skubina, už valandos bus čia.

— Dar greičiaus. Skubinkime statyti rikes!

Pirmiausiai šoko prie darbo pats Raulas, o paskui jį kiti.

Valandai trukus, pakilo sausas, troškus vejas, nešdamas smiltis nuo vieškeliu. Kregždės šmėkščojo višum galvų. Iš užgirio pasirodė, lyg kokia baisi galva, pilkas debesys. Audra jau, kaip paukštis, lėkė skubindama, jau matyt buvo ne tik galva, bet visas kūnas, lyg siaubuno, kuris, gavęs galingus sparnus sudriskusius, lyg šikšnosparnio, apsiaubė jais dangų iš vieno galo iki kito. Vejas pavirto į viesulą, lenkė medžius, sujudino tykias javų lylias, lyg jures, į vilneles ir vilnis.

Darbininkai sustojo. Vejas plakė jiems krutinės, draskė apdangalus, mėtė kepurės, taršė plaukus, Moteriškės pirmiausiai šoko namon, klykdamos spengiančiu balsu, iš baimės, kad nesudarytų savo apdarų. Vyras, juokavodami iš to nusigandimo, paėmė trinyčius ir dal-

gius ant pečių, apleido teip trukšmingą dar ką tik lauką. Visi ėjo upelio link, kuris nekuriuose vietose vos matomai sunkėsi per baltus zvirgzdus. Pradėjo lynoti ir toli sugriovė. Tada visi pradėjo bėgti, pralenkdami viens kitą, juokdamiesi, vaikinai vijosi merginas, vyresnėsės moteriškės žegnojosi, ukininkai neramiai dairėsi į dangų.

— Saugok Dieve nuo nelaimės! — šnabzdėjo.

Įbėgo į kaimą ir pradėjo skirstytis po butus. Tuo tarpu sugriovė antrą ir trečią kart jau arčiau, ir emė lyt. Bet jau visi beveik buvo po stogu.

Diėkių senis Jonas žiūrėjo ne audros, o tik į savo Raulą, kuris įbėgo su broliais iš lauko, išsirdęs, su dalgiu rankoje, sušilęs, pailsęs.

— O-gi tu, suneli, kur buvai? — paklausė.

— Kirtau už Andrių! — atrėmė, besišypsodamas ir rodydamas baltus dantis.

— Kirto kone nuo pačio ryto! — patvirtino Andrius.

— O dar kaip! Už du! Rodos, nuo mažens nieko daugiau nedirbo! — pridurė Petras pasididžiuodamas.

Račius suėmė jo galvą ir prispaudė prie krutinės.

— Tai tu visur toks vyras! — džiaugsmingai nusijuokė.

Žaibas švystelėjo į butą, užgaudamas akis.

— Moters, darykite duris ir kaminą! — riktelėjo Andrius.

Bute buvo beveik visai tamsu, uždegė vaškinių žvakę, Mariuka užbėrė ant ugnies šventintų žolių saują. Vaikai pradėjo verkėti, o vyresniejie garsiai poteriauti.

Jų grinčia jau tiek metų išstovėjo, ar gi jau šiadien turėtų buti jai paskutinė diena?

Vel suzaibavo teip baisiai, kad net visi kruptelėjo, ir beveik sykiu trenkė perkunas, lyg visą srietą skaldydamas į trupinius.

Moteriškės vos neparvirto ant žemės, Raulas prišoko prie lango. Valandėlę jam rodėsi, kad nieko neatsitiko, bet umai šoko prie durų.

— Švedų kluonas dega! — suriko, išbėgdamas laukan.

Jau ir kaime kilo trukšmas. Švedai gyvenę pačiam kaimo viduryje, vietoje tirščiausiai apstatytoje triobomis. Kluonas dengtas šiaudais, užplieskė lyg sakuota balana ir degė lyjant, rodos iš dangaus ne vandeniu lyjo, o tik ugniniu lytumi. Iš visur bėgo žmonės ant gaisro, aimanuodami ir draskydami plaukus. Tuoj subėgo visas kaimas, apstojo ugnį, kuri pripuolus prie šieno, siuto, nešiodama į visas puses liepsnojančius pluoštus.

Gelbėti nieks nemislyjo ir nepradėjo, nes

pagal būdą, nepriderėjo gesinti dangaus ugnį. Štai Raulas, skirdamas moterų ir vaikų minią, pribėgo prie ugnies.

— Vandens! — suriko: — kirvi! Lauzykite tvorą! Ant stogo!

— Dievo daleidimas! Tegul dingsta! — atsiliepė iš minios.

— Tu pats dink su savo kvaila pasaka! — riktelėjo jaunužis.

Kreipėsi prie sesers, kuri, stovėdama ant buto slenkečio ir spausdama prie krutinės mažiausiąjį vaiką, iš persigandimo neteko žado.

— Barbe! ar tu lauki, kol tavo vaikai iš keps, o tu, švogger, kol tavo sąsparas ugnis suės!... Kirvi!

Vyresnysis Švedas, patrauktas balso drąsumu, išnešė iš grincios kirvi. Raulas ištraukė jį iš rankų, prilindo prie degančios sienos ir ėmė kirsti tvorą.

— Jurgi šian! Greičiausiai!

Švedas prišoko, pradėjo versti kuolus, plėšti kartis. Dumai ėdė jiems akis ir troškino. Jurgis turėjo atsitraukti, negalėdamas iškęsti karščio. Raulas sukinėjosi, tartum nelabasis.

Išvertęs tvorą, šoko prie arčiausiai stovintių tvartų, kurių lipk vėjas nešė liepsną ir kibirkštis. Metė kirvi, pagriebė šakę, kaip katė užlipęs ant stogo, pradėjo plėšti kulaičius ir mesti žemyn.

— Žmonės! vandens! — riktelėjo, užkimęs, pusiau uždusęs. — Kaip čia ugnis užsiims, pusė kaimo nuplėškės. Ar nematote? Vėjas eina ant Šliugurių, ir ant kriaučiaus, ir ant Bakučio! Gelbėkite, kol galima! Duokite viedrą, ir tegul pas manę kas skubina! Reikia nuplėšti visą stogą!

Pirmausias paklausė jo Martynukas ir pirmą viedrą išpylė ant sienosteip augštai, kiek įstengė.

Paskui jį sujudėjo kiti, pakurstyti jo drąsumu. Keletas jaunųjų stengėsi šokti prie Raulo ant stogo, bet apimti kaitra, apsiaubti dumais, turėjo likti, ir tik iš apačios ir iš kraštų draskė stogą.

Jis išgalėjo. Padavė jam ant smaigo drėgnas palas, šlapias šluotas.

Budamas ant pačio kraigo, galėdamas šimtą kart nukristi, užsikabinęs kas-žin kaip už sparo ir lotų, per žingsnį nuo degančio kluono, įsiai beveik liepsnojo ir apsiaubtas dumais, triušė, lyg nelabasis. Marškiniai, plaukai buvo apsvilę, burna užkepęs, o balsas nebuvo jau panašus į žmogišką, bet nuolat buvo girdėt:

— Viedrus per rankas! Stokite į eilę nuo pat šulinio, o kiti meskite ant kluono žemes! Greičiausiai! Jonai, pririšk prie viedro virvę ir mesk man! Vandens reikia, vandens, vandens!

Ant galo, neteko balso, galva apsisuko, akys aptemo, užspringo dumaie.

— Nulipkite, neištrivosite! — pradėjo jį šaukti.

— Nulipk, nulipk! — šaukė broliai ir tėvas.

Bet tai dar labiau padilgino jo drąsą. Pagriebė ore užmestą virvę, užtraukė viedrą vandens ir įsiubavęs užliejo ant stogo. Rankomis graibstė kibirkštis ir degančius kulelius, kojomis spardė nuodegulus, užsikirto, kaip buvo papratęs pavojuose savo darbuose. Bet jau padėjo jam šimtas rankų ir ugnis, šimtąkart nuvyta nuo tvartų, susimetė ant kluono, rydama jį iki galui, iki pat žemei. Ir lytus paisidino, šnypsdamas ir švilpdamas, užliedamas liepsną, į kurią krito dabar saujos žemių, purvų, akmenų. Jau dabar kas tik gyvas, iki mažam vaikui, gelbėjo, kiek įmanydami. Aimanavimas persimainė į šukavimus pergalejimo ir palengvėjimo.

Tada Raulas pradėjo lipti nuo stogo, tik užsikabino už sienos ir nukrito. Turbut valandėlę buvo apalpęs, nes neatšiminė, kokiū būdu atsirado pas šulinį ir kaip jam davė gerti. Kada atsipeikėjo, tai tik ruko degėsiai, juoda pelenų kruva, iš kurios kyšojo storesnės apdegusių rąstų liekanos.

— O ką? Musų viršus! — sušuko, atsistodamas.

— Tavo, tavo! Savo uoda išgelbėjai kaimą! — pradėjo šaukti iš visų pusių.

— Ne uoda, tik šeriais! — atrėmė, čiupinėdamas galvą ir burną.

Net antakiai ir skruostai buvo apsvilę, o pečiai ir rankos apdegę. Juokėsi, vienog, niekėdodamas.

— Iki svodbai išgis. Tai nieko. Vienog, degėsius, švogger, prižiūrėk, nes jie pikti ir priešginiai. Iki trijų dienų neužgesisite.

Priešęs prie ugnia vietės, žiūrėjo į ją pergalėtojo akimis.

— Tu biaurybe! — sušuko. — Norėjai atimti nuo žmonių jų pastogę ir darbą. Kad tu nesulauktum! Pusk dabar vandenį!

Apstojo jį kaimynai, spausdami ranką ir dėkavodami. Pakilo į didybę senis Jonas ir meilingomis akimis sekiojo paskui savo didziauvrį. Šliugurys ir Bakutis vaišino jį taboka, linkėjo džiaugsmo, o Švedų Jurgis, rodydamas Raulą savo vienmečiams, garsiai kalbėjo:

— Stebejotės jus, kaip jis sviete galėjo pasiekti tokią garbę ir turtus tikrai rankomis ir galva. Tai kaip! Galėjome visi dingti ugnyje, o jis vienas sulaikė. Tai gi, vyrai, reikia jį paimti ant pečių ir nunešti pas Butkų!...

(Toliaus bus).

Krokavoje nusisovė Myk. Bačucki, garsingas lenkų rasztininkas. Arkivyskupas Puzyna, kunigaikštis ir kardinolas, nepavelyjo laidoti velionį su bažnytinėms apeigoms, nors pėts ciesoriaus vietininkas buvo apie tai prasęs. Tas augsztas „geltonpilvis“ nesupranta, kad Bačucki savo darbais atneszė daugiaus naudos žmoūems, ne kaip deszimts visokių Puzynų.

Bet gi visokia buna ant svieto teisybė. Vokiszkoji, vienog, perzengia jau visokius rubezius. Prusijoje nekoksai asesorius (urėdininkas) suvadziujo vieną merginą, kuri susilaukė nuo jo vaiką. Nors kudikis tuoj numirė, bet mergina, pamylėjus tą asesorių, nenorėjo jį pamesti. Kada mergina kelis syk sutikus asesorių užsznekino, tai szits apskundė ją į sudą. Sudas skundą priėmė; prokuratorius reikalavo uzdėti ant merginos korą pusės metų kalėjimo: kam, girdi, lenda prie szviesaus vokiszko pono! Sudas pasodino merginą ant dviejų sąvaiczių. Už ką?

Už Anglijos nedorybes, isztiko ją paczios gamtos rustybė: visą Londoną su apielinkėmis apsupo baisiai tirsztos miglos; nė vaikszezioti, nė vazinėti negalima; visi strytkariai ir gelezinkeliai sustojo, o kurie mėgino vaziuoti, tie susidanzė. Laikraszezių nesziotojai (news boys) užklupti miglos, sudėgino visus savo rasztus, idant surasti kelią; kam atsitiko iszeit isz namų, tie paklydo ir gali galą rasti. Tie pasiputelėliai užszpelno, kad miglos niekad neiszsiaklaidytų nuo isztvirkusios jų Sodomos.

Jerozolimoj, szventinyezioj, knr Kristaus grabas, susimuszė pranciszkonai su graikais; vaidas pakilo isz to, kas turi prižiūrėti bažnyezią.

„Meteorologischschrift Zeitschrift“ paduoda akyvą žinią apie „vabalų lytų“. Vietoje, va dinamoje Szventes, 14 Rugpiucio, prieš 9 valandą vakare, staiga dangus apsiniau- kė tamsiais, juodais debesiais. Netrukus pradėjo cziuzti lyg lytus. Vienog, nelijo vanduo, bet krito ant žemės žalsva- sparniai vabalėliai, kurie į ke- letą valandėlių apklojo žemę sluogsniu pėdos storio. Blis- gus, tartum plienas, tų vabalų sparnai buvo žalsvai-melsvos sparvos; ant pilvelių matyti buvo gelsvos juostelės (dru- žiai). Po to vabalų lytaus, dangus tuojau praszvito ir ant žemės nėjokios drėgmės. — Toks pats atsitikimas buvo 10 ir 11 Rugpiucio ties St. Ka- tharein Obersteiermarke; tų krito ketursparniai gyvūneliai, panaszus isz dalies į lakstan- czias skrusdėles. Artymesnių žinių apie tuos atsitikimus tuo- tarpu nepaduota.

Europoje įėjo į didelę madą kalbanczios lempos. Kiekviena elektriszka iszlenkta lempa gali leisti garsus; reikia tik tam tikru budu sujungti ją su telefonu, kuriam ji tampa tada balsų priimtoju. Suvienijus ją su telefono kondensatorium, lempa ima leisti isz savęs gar- sų, panaszų į szvilpimą, ir lei- dzia toliai, kol neuždarytas kondensatoriaus lankas. Viso- kis balsas, giedojimas, szvilpi- mas, juoksmas, muzikos gar- sai, atkartojimai lempos, skam- ba ant viso kambario. Be to dar elektriszkos lempos, su- jungtos su mikrofonu, atkar- toja tuos balsus, kurie iszta- riami arti mikrofono. Tokiu budu, galima butų vienu laiku garsinti visokias naujienas po visą svieta, suprantama, tik tose vietose, kur įtaisytos to- kios lempos.

Londono laikraszcziai pra- nesza, kad Petropilėje tulas žmogus sovė į miesto guber-

natorių (gradonaczalnyką) Kleigelsą, bet nenusovė.

Anglijos karalius Eduar- das VII, garsingas visam svie- te paleistuvis, bernavęs žylams ir tebeesąs didžioju frankna- sonų mistru, iszleido prokla- maciją, kurioje liepiu vadinti savę sziteip: „Eduardas septin- tasis, per Dievo malonę Suvie- nytos karalystės Didziosios Bri- tanijos, Irlandijos ir užmarinių angliszkių žemių karalius, ap- gynėjas tikėjimo ir Indijos ciesorius“. „Apgynėjas tikė- jimo“ vadina Rymo popiežių antikristu ir prisiekia jam a- žiną kersztą! Kada tos kome- dijos pasibaigs?

Reikalingas geras kriauczius. Tegul kuogreicziausiai atsi- szaukia ant szio adreso:

Matuszevics,
112½ E. Main str.
Plymouth, Pa.

Kas prisius 25 ct. paczto markėmis ant žemiaus padėto adreso gaus puikų tautiszką Paveikslą, tai yra D. L. K. Keistutį su Byruta. Adresuo- kit teip

V. Kudarauckas,
Bx 234 Lawrence, Mass.

Didelis Balius!

Lietuvos Sunų Draugystės, Waterbury, Conn. Rengiamas didelis Balius ant seredos va- karo, 27 lapkriecio, 1901 m. Svetainėje Concordia Hall, 305 Bank str. Prasidės 7:30 vakare.

Dėlto užkviečiame visus lie- tuvius, kaip vietinius teip ir isz aplinkinių miestelių, atsi- lankyti ant to puikaus pasilin- ksminimo. 9 val. bus Grand March su puikiu vaikszcioji- ma, o paskui nepaskirtais lai- ko tarpais merginos szokįs vai- kinus. Muzikantai bus isz Glenboko, Brádo, grajys val- cus, polkas ir kitus szokius.

Įzenga vyrams 25 ct., mote- rims davanai. *Komitetas.*

27-tas Metinis Didelis BALIUS!

Draugystės szv. Kazimiero at-ibus Subatoje 23 d. Lapkri- ecio 1901 m. svetainėje Maso- nic Temple Grand str. cor. Havemayerstr. Brooklyn N.Y. Įzenga su padėjimu drabužių vyram 25c. moterims 15c.

Pradžia 7:30 val. vakare. Szirdingai visus lietuvius ir lietuvaites užpraszo.

Komitetas.

2-ras Metinis Balius!

Lietuvos Sunų Draugystės atsibus Subatoje, 16d. Lapkri- ecio 1901 svetainėje PALACE HALL, 93 Grand str. Brook- lyn. Pradžia 7:30 val. vakare. Įzenga su padėjimu drabužių. Moterims 15c. Vyrams 25c. Orkestra grajys po vadovyste A. Gudo.

Szirdingai užkviečia. *Komitetas.*

Didelis Balius!

Draugystės Szv. Juozapo bus laikomas Seredoje 27 d. Lapkriecio 1901 m. svetainėje Armory Hall, Pittston, Pa. Prasidės ant 7 vakare ir tę- sis iki ank-tybo ryto. Visi lietuviai ir lietuvaitės be skir- tumo yra užkviečiami ant to puikaus pasilinksminimo.

Komitetas.

Įeiga 25c.

11 Metinis Balius!

Draugystės szv. Antano, bus laikomas seredoje, 27 lapkri- ecio, svetainėje Pennsylvania, po N. 733 Christian str. Phi- ladelphia, Pa., prasidės vaka- re, 8 val., ir trauksis iki 5 val. ryto, nes ant rytojaus ketverge pripuola Thanks giving Day. Dėlto užpraszo me visus lie- tuvius ir lietuvaites ant to gra- žaus pasilinksminimo.

Visos draugystės yra užkvie- cziamos in corpore.

Komitetas.

Naujausios knygos.

Smertis. Daktaro pasakojimas. Paraszė Szventnikis. Puslapių 32. Daugumas ras toje knygoje, ko ne- šitikejo. Prekė 10 c.
Dvasiszki apduojimai arba medi- tacijos. Kas mėgsta dvasiszkus skai- tynius — turės ką pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.
Pasikalbėjimai apie dangų ir že- mę. Naudingas ir akyvas skaity- mas. Knygutė tinka siųst ir į tėvy- nę per cenzurą. Jusl 81, prekė 20c

Lietuviszka Gramatika, raszyto- jams ir skaitytojams vadovėlis. 40c.
Lietuviszka Krcstomatija, para- szyta p. E. Volterio. 140
Juszkos žodynas 2,00
Geologija, (su paveikslais) para- szyta A. Geikie 30c.
Isz kur atsirado mūsų naminiai gyvūliai ir auginiai augmenys? 20c.
Kaip gyvena augmenys (su pa- veikslais) 35c.
Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus (su paveikslais) 40c.
Mūsų dielės (szundaktariai, szun- dvokacziai, svetintauzcziai, ponai, ka- riauna ir kunigai) 10c.
Pasidavimas ir pelnas (kaip vienas lietuvis isz Did. Lietuvos parsidavė vokiecziams, kurie jį paskui iszvarė isz savo szalies) 10c.
Baudziava Lietuvoje 15c.
Balsas Darbininkų 15c.

Krautuve Forniczio.

Czlonai gausite pigliausiai visokius naminius rakandus, kaip tai lovas, komodas, kresos ir t. t. Kiekvienas syki pas mus pirks, atelna ir kita syki Susikalbėti galima visalp.

A. FAINBERG,
56 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pa- gal naujausią madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę. Teipogi senus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietį.

Naujas Salimnas.

Sugrįžęs isz Filipinų uzsidejau naują salimną, kur galima iszsigert skanių gėrymų ir parukyt puikių ci- garų. Mateuszcas Vosylius
110 South Ganesity str.
Waukegan, Ill.

Parsiduoda lotai ant pigių iszlygų, South Wilkes-Barre, prekė nuo 200 iki 800 mokant po \$500 ant mėn., dasizinkit pas J. J. Pauksztį.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame išdirba skaniausią, geriausią ir sveikiausią **ALŲ ELIŲ** ir **PORTERĮ**

Po No 600 iki 612 Pearl str.

ELIZABETH N. J. PETER BREIDT

Locninikas.

Temykite motinos.

Po 25 metų tyrinėjimo ir praktikojo špitolėse ir szejimnose. Asz persiliudijau koku budu gelbėti publiką. Asz turėjau tukstanczius persiliudijimų, kaip baudavonė mano naujo budo gydymo kroniszkų ligų, ir specializskai moterių ir vaikų. Nėra szitoje szalije ir svetimose szaliese, kurs virszytų mano budą gydymo. Galite apsznekėti savo loonoje kalboje arba apraszyti norus atreikalavimus. Pribuk asabiszkai jei nemoki raszyti savo kalboje, jei galima akzaminas dovanai. Įdėk už 2c. markę dėl utsakymo.

M. E. JACKSON, M. D.

P. O. Box 492

Office 246 Indiana Ave.

HAMMOND, IND.

HOTELIS arba geriausia užėiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szį bei tą dasižioti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarėlių skanų užirukyti, atėikite pas:

Antaną Kalinaucką

18 N. Hancock st. **WILKES-BARRE**

Sergekis

rudeninio perszalimo ir kosulio. Jei tēmysi gerai, tai persiliudysi kad yra geriausias pagelbėtojas.

Severos Balsamas del plaucziu.

Yra užtikrintas vaistas nuo kosulio perszalimo ir plauczių sustiprinimp. Permaino nusiminimą ir užsiedigimą ir sustiprina organizimą. Prekė 25 ir 50c.

SEVEROS

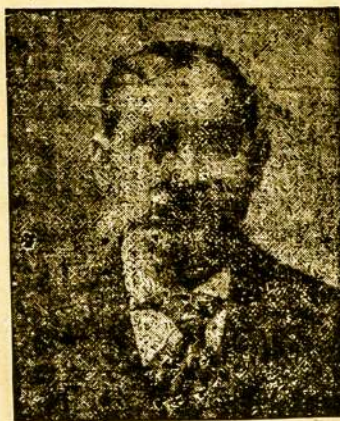
St. Gothardo Aliejus,

geriausias gyduolė nuo nusiediginimo, sutinimo, reumatizmo ir t. t. Visi pagiria jo vertybę. Prekė 50 ct.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST. CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūles yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str. Plymouth, Pa.

Zmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei vertę tavo pinigų ir palengvinimą ant: **Romatizmo,**

Skausma Galvos, Skausma strėnu, Skausmą kaulų, Skausmą sprando, Ir Traukulio

Tai nuelkie in sztorą, pas savo tautietį ir pareika lauk **ZMIJECZNIKO** kuris yra padirbtas aptiekoje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau kozname kartę.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerė **EGIUTERRO** No 1. prigelbės kozname kartę. Dnuodu paranką iszgydymo drugio, pripuolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tosios ką Aptiekorius Groblevskis esuliro. Yra tai sudirbta isz visokių angalių ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27. (kaip tai sako syk po 27) ant avieto gereenės Trajankos nesiranda

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl kozo žinomas, yra vienas garsingiausių Aptiekorium tarp mūsų tantos czionai Amerikoje. Teipogi yra dėl kozo žinoma, jog vienas geras aptiekorius žino ir ženklina daugiau kaip 10 daktarų, nežine pagelboj esurigudios žmonijos. Dėloti jeigu kada jne Dievas teiktusi dalipetė kokia liga, tai tuojaus nusiduokite ant rodos pas jį.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

HOTELIS W. SUCKAUS

Galima gaut pas jį visokios arielkos, vyno, skanaus aluczio, kvepenzių cigarų.

Teiposgi užlaiko dėl pakelevingų ir szejp žmonių nakvynę ir valgius inlaiką, teipogi užkandį kozname laike.

Fanai dėl atvėsimo laike vasaros karszcio. Intaisymai ko puikiausi.

Nepamirszkite atsilankyti o busite užganėdinti visame.

Vincas Suckus

98 Northampton Street
WILKES-BARRE, PA.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS, DESIGNS, COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

INDEKALITYKAI

Kapitalistai sako: kad ką darbininkai užmano ir veltika, tai tas yra niekai.

Mus darbininkų kuopelė matydama jog mūsų sunkiai uždirbti pinigai tenka pavieniams karcziaminkams. Tai gi, uždėjome darbininkiszką karcziams, kur lietuviai po sunkaus darbo galės susiiprinti savo spekas.

Koleiviai pribuvę isz kitų vietų gaus pas mus melningą prėminimą ir priteliszką rodą.

Lietuviu Prekystes SALONAS.
785 Bank str. **WATERBURY, CONN.**

ZINGEIDU IR AKYVA DĖL SVIETO.

OFFICE 266 Grand str. & 313 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Tikrai vlenatinė gydykla ant užzeldinimo plaukų ant praplikusių galvų, teipgi į trumpą laiką sulaiiko plaukų slinkimą.

Geriansia dantų gyduole: mūsų gyduole nustabdo Dantų skaudėjimą į keles minutes. Mes savo gyduoles gvarantavojam. Prekė tik 20c. Imant 6 bonkutes \$1.00. Siuncziam pacztu ir į svetimas szalis. Budas kaip jas vartoti yra parodytas keliuose kalbose. Norint gauti visą rodą su informacije per laiszką adresavokit sziteip: **The J. M. BRUNDA CO. Chemists** Box 2381. New York. U. S. A.

Boston Shoe Store
26 E. Main st. **PLYMOUTH, PA.**

Mes katik gavome szviezių pavasarinių czeve rykų vyriszkų, moteriszkų ir vaikų, visi yra Juni jos darbo, pardnodame už visai pigę prekę. Teipogi czeverykus dirbame ir ant apstėlevimo. Atelk ir pamėgi: ką o busi užganėdintas.

Kankinimas Romatizmo.

Nė vienas isz parengtų instrumentų ant kankinimo kuno per Hiszpaniszką inkviziciją negali lygintis kankinimams kuriuos, turi iszškėsti žmogus, romantizmu sergantis, kas diena laike szalto ar drėgno oro. Kiekvienas sąnarys turi vietą dėl didelės nelaimės, kiekvienas muskulas iszrodo turintis kas minuta naują vietą dėl skausmo, nėra mažiausios dalies kuno kad nejausatum atskyrio pastovinczio skausmo. Liga prasideda rankose ir kojose, bet jeigu skubei nesigydo, gal apimti visą kuną. Netik vienas kankinimas szitos baisios ligos isztraukia visą energiją, bet visos dalys kuno prieszingai dirba ir niekas kaip tik skausmai užima jusy mislis.

Kas tik tavę žada iszgydyti yra mielas, užtad jus romantizmais serganti esate apgaunami lengvu budu mostimis, proszkais ir kitais niekniekais. Kada jau viską tą busite iszmėginę kreipkitės ant tikro kelio, ką jums jau pirmiau reikėjo padaryti, ir eikite pas daktarą — specialistą, o tokiu yra:

DR. LEONARD LANDES,
134 E. 24-th str.
New York City.

Nes jisai isztyrinėjo szitą lygą ir jos pasekmes ant vyairių ligonių per ilgus metus. Czionai nėra užminimo visiszkai, jisai pažįsta romantizmą ir tavo romantizmas gal buti iszgydytas. Jisai gydo savo nauju budu su elektrika ir greitai, o be pasekmės gydymo visiszkai negali buti. Jau pirmą dieną gydymo pajausite lengviaus, skausmas nustos ir kaip tik sugadintas kraujas bus sumažintas busite pilnai ir užbaigtai iszgydyti.

Neabėjok ir netrotik vilties! nes nepasisekimas yra negalimas. Neškęsk skausmų nė dienos ilgiaus! — nes pagelba lankia tavę. Užsiraszyk sau vardą ir adrsą:
DR. LEONARD LANDES 134 E. 24-th SRT. NEW YORK CITY, arba iszkirpk szitą apgarsinimą ir atsineszk su savim. Jei negali atėiti, raszyk, bet asabiszkai ar per laiszką atsiszauk tik pas **SPECIALISTA.**

Joe Harrio
HOTELIS
103 E. Main ir kampo Eno str.
Szaltas alus, skani arielka, cigarai pirmos klasses. Teipogi užkandžiai dovanai kas vakars.
Jonas Drapiwskis Bartenderis.

Deimanto Elektros Kryzius.

Vadinamas teipgi Volta Kryzius, keleta metu atgal tapo isz rastas Anstrijoje, ir pasidėkavojant savo naudai kryziusta veiki prasipiatino Vokietijoje, Francuzijoje, Skandinavijoje ir kitose Europos szaliose, ir szandien yra labiausiai pagėdunjamasis kaipo galingas vaistas nuo Reumatizmo ir daugelio kitų kuno negaliu.

Elektros Deimanto Kryzius gydo Reumatizma teip muskulu kaip ir sanariu Neuralgija ir kitus kuno skaudėjimus, Nervizkuma, Nervu nusilpėjima, Silpnuma, Prastota Nervu Gyvuma, Nervu Nupuolima, Nemiga, Abejotinumai, Dvasios Nupuolima, Hysterija, Paralyziu, Sustengima, Drenali, Neuralgija, Apopleksija, Nuomara, szv. Vito Szoki Szirdies Plakima, Galvos skaudėjima ir visus Nervizsko sistemo sugėdimus.

Veikmė jo apreiškia pati per save begyje keletos dienu, bet kartais užtrunka keles dienas.

Kryziu reikia neziat dieną ir naktį, pakabnta ant szilkinio szniuruko ant kaklo, augszciau szirdines indoubos. Melynoji pusė turi but in apaczia apversta. Pri-sz naudojima ir viena syki ant dienos po to indė Kryziu in truputi drungna geriausio ukuso skystima ir laikyk per keleta minuociu. Valskame ziurint pagl amziu, ukuso reik su vandeniu atsikiesti. Prekė to Kryzius yra vienas doleris ir gvarantuojame, kad jis suteiktokia at naudą kaip kad geriausiasjė elektrizski dirzai. Kasz tuojeanti penkiolika bel dvidezimita sykiu daugiau. Kozna szeimynos sanarys, aveikas ar ligotas, niekad os neturi but to Elektrizsko Kryzius, kurs yra geriausiu gelbėtojum prier visokias kuno negales ir skaumus. Prisiusk viena dolerį p

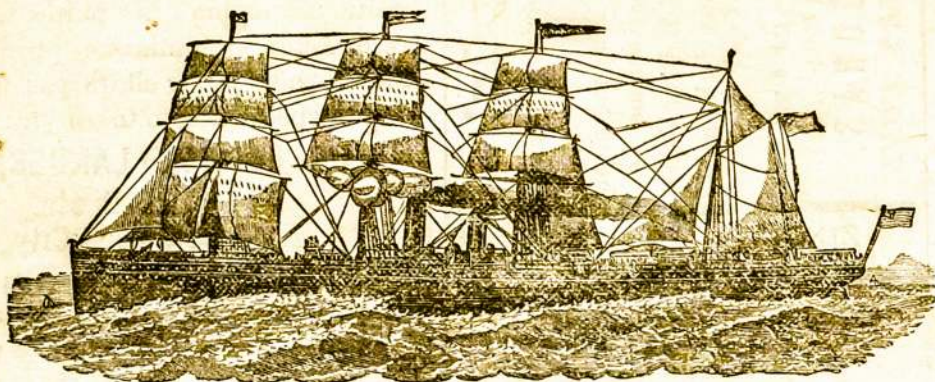
expresu, ar money orderj arba registruotoj gromatoj, o mes tam-tai savais kasztais pasiusme viena Elektrizską Deimanto Kryziu, arba 6 už \$,00. Gaunamos tuketencziais rekomendacijė su nuo ypatu kurios su pagelba szio Stebuklingo Kryzius iszsigydė. Yra užtektina dėl parodymo jo magiszkos galybės Sztai pora tokiu rekomendaciju:

Asz naudojansi jusų Deimanto Elektros Kryziu nuo 21 Kovo ir persitikiriau, kad tas kryzius teiprai teip pagelbingas, kaip sakėtė. Per ilgą laiką asz negalėjau valdyti savo deszines rankos ir daug kentėjau: visada turėdavau laikyti ją pariszta. Po naudojimo begy dviejų anvalcių jusų Deimanto Elektros Kryzius galėjau apsleiti jau le pariszimo. Dabar su ta ranka neszu pilną kibirą vandens. Asz ir nežinan, kaip atidėkavoti jums už teip diete auteikta man pagelba.

ANDRES MADSEN, 2655 Quincy Ave., OGDEN UTAH, April 15 1891

The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 306 Milwaukee ave., CHICAGO,

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog upsiemiau agentyste ant labia gerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuociu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire - insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie zinau patiks dėl lietuvii ir ne prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

Caecilia Hall.

GEO. SCHMIDT, prop.

101 & 103 Grand str.

Tarpe Wythe Ave. & Berry srt.

BROOKLYN, N. Y.

Kambariai draugyszių susirinkimams. Svetainė parsandoma dėl veselijų, balių ir tt. Gėrymai pirmos klia-os; vynų visokio skyriaus, likierų ir Lager Bier..

Draugystės szv. Juozapo susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Utarninką.

Draugystės szv. Kazimiero susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Petnyozia.

TRAJANKA (APSERGĖTA)

Vienatinis sutaisytojas tikrosios Trajankos Suvienytose Valstijose, geriausiai sudrutinanczios, kuri susideda isz 52 visokių zolių, szaknų, zievių, sėklų, vaisių ir tt. isz viso svieto szalių.

Ketvirta dalis svaro kasztuoja 25 centai, su prisiuntimu per pacztą 35 centai, \$1 00 už svarą.

Perkuceziams 10 svarų už \$6.00.

G. Hoffmann

lietuviszkas aptiekorius

103 Grand str.

BROOKLYN, N. Y.

Lietuviu užėiga.

Geriausė užėiga dėl lietuvii isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaipo tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigus visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano HOTELIS po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.

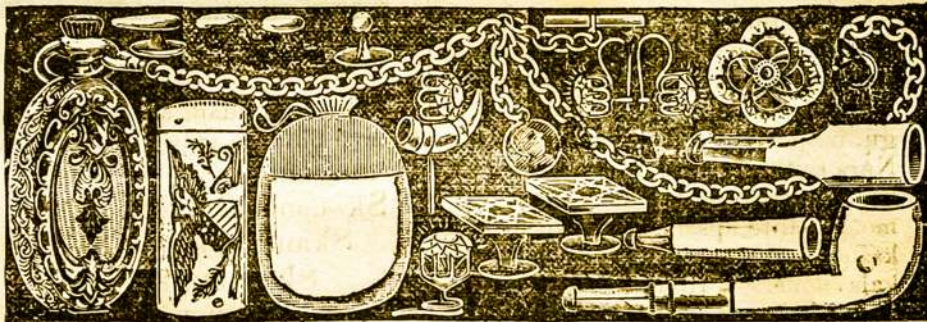
Petras Lipavyczia.

Paveikslas

Dr. V. Kudirkos.

Didumo - 19 colių pločio, 24 colių augszczio, ant puikios popieros, su prisiuntimū 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo musų užsiarnavusio tautiecio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą trusė ant naudos savo tautiecių ir tėvynės.

DYKAI

11 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekad os negirdėtai! Ateikit pažiurėt, pažiurėjims nieko nekasztuoja!

Dabar mes paleidzime turgan geriausj laikrodėlj: TIKRA AMERIKISZKA, 14k su dvigubais paauskuotais luksztais, ausuke užsakomas ir austatomas, vyriszkas ir moteriszkas, su TIKRA AMERIKISZKA MASZINERIJA, pilnu akmenų, R. R. gvarantuotas, nikelinotais viduriais, iszdudome rasztą GVARANCIJA ANT 20 METU; pagal iszveizdą ir gerumą toki laikrodėlj viedos gėll lyginti prie \$4 VERTES AUKSO LAIKRODELIO. Visiems puikių laikrodėliu mylėtojami mes duosime begyje 60 dienu puikius prezentus: 1 viena marių putų PYPK su didėle galvuke ir gintarinu cibuku, vertės \$1.50; 1 grynų marių putų CIGARNICZIA, vertės 7c; 1 nikelinė briezūkams DEZUTE 25c; 1 dailų auksuotą DICKENS LENCIGELI su Cameo kabute, \$1.50; 1 puikią auksinuotą SA GUTE, \$1 00; 1 viena porą puikių AUKSARIU damantais rodintu, \$1.00; 1 puikią SPILKA isz sodintą brangakmeniais 40c; 1 porą paauskuotų kolonikų su parmuterio virzais 40c; 1 porą rankovėms guzikų, su permuterine apaczia, 25c; 2 kalderiams guzikų, permuterio apaczios, 50c; ir 1 puikią į krutinę sagutą su dailiu akmeniu 75c. Laikrodėlj ir 14 dovanų siunczime C. O. D. už \$4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztais; siuntinį galite iszegzaminuoti ant expreso ir jei nepatiktū, sugrazinkite mums atgal musų kasztais. Kur neiranda Expresso Ofisas, \$4.98 turi but prisiunti drange su orderiu. Jeigu kas prisius pinigus drange su orderiu, gaus dar extra dovaną puikų lenktinį PELL: daktus mes pasunczime tada per pacztą, užregistruvę savo kasztais. Jeigu pirksi ant syk Viena LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI. Paraszkyk, ar laikrodėljus gausi LAIKRODELIUS SU VISOMS DOVANOMS DYKAI. Paraszkyk, ar nori vyriszka aikrodėlj ar moteriszka. Jeigu moteriszka, tad vyriszko Dickens lencigėlio mes pasiusime moteriszka 50 colių auksuotą Lorgnette lencigėlj. Raszyk azendien pakol iszpardavimas neiszsiibaigęs.

Adresuok: Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestringa, teisinga ir artistiszka iszdirbima.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminetus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais igijau geriausę praktikę ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

